

OPINIA

dotycząca wyłączenia obszaru sołectwa Chróstnik, obszaru sołectwa Krzeczyn Wielki, obszaru sołectwa Miroszowice, obszaru sołectwa Osiek, obszaru sołectwa Obora, obszaru sołectwa Szklary Górne oraz obszaru sołectwa Kłopotów z granic Gminy Lubin i włączenia ich do terytorium Gminy Miejskiej Lubin

Rada Gminy Lubin opiniuje negatywnie wyłączenie obszaru sołectwa Chróstnik, obszaru sołectwa Krzeczyn Wielki, obszaru sołectwa Miroszowice, obszaru sołectwa Osiek, obszaru sołectwa Obora, obszaru sołectwa Szklary Górne oraz obszaru sołectwa Kłopotów z granic Gminy Lubin i włączenie ich do granic Gminy Miejskiej Lubin.

I. Uwagi ogólne.

Art. 2 Konstytucji RP stanowi, iż Rzeczpospolita Polska jest demokratycznym państwem prawnym, urzeczywistniającym zasady sprawiedliwości społecznej. Zgodnie zaś z art. 15 ust. 2 Konstytucji RP, zasadniczy podział terytorialny państwa uwzględniający więzi społeczne, gospodarcze lub kulturowe i zapewniający jednostkom terytorialnym zdolność wykonywania zadań publicznych określa ustawa. Przesłanki te powtórzone są w art. 4 ust. 3 ustawy o samorządzie gminnym, zgodnie z którym ustalenie i zmiana granic gmin dokonywane są w sposób zapewniający gminie terytorium możliwie jednorodne ze względu na układ osadniczy i przestrzenny, uwzględniający więzi społeczne, gospodarcze i kulturowe oraz zapewniający zdolność wykonywania zadań publicznych. Jak wynika natomiast z treści art. 167 ust. 2 Konstytucji RP dochodami jednostek samorządu terytorialnego są ich dochody własne oraz subwencje ogólne i dotacje celowe z budżetu państwa.

Zdaniem Rady Gminy Lubin, procedowana przez Miasto Lubin zmiana granic polegająca na włączeniu do Miasta Lubin obszaru sołectwa Chróstnik, obszaru sołectwa Krzeczyn Wielki, obszaru sołectwa Miroszowice, obszaru sołectwa Osiek, obszaru sołectwa Obora, obszaru sołectwa Szklary Górne oraz obszaru sołectwa Kłopotów jest niezgodna z przywołanymi powyżej przepisami, albowiem przebieg nowej granicy Gminy Lubin oraz Miasta Lubin naruszy układ osadniczy i przestrzenny, a także nie uwzględnia istniejących na tym terenie więzi społecznych, gospodarczych i kulturowych, a ponadto na skutek pozbawienia ogromnej części dotychczasowych dochodów (w tym niemal 2/3 dochodów własnych tak istotnych dla rozwoju Gminy), uniemożliwi Gminie Lubin wykonywanie zadań publicznych.

Zmiana granic gmin należy do jednych z najdonioślejszych ustrojowo korekt podziału terytorialnego kraju. Wynika to z faktu, iż gminy są podstawowymi jednostkami samorządu terytorialnego w rozumieniu art. 164 ust. 1 Konstytucji. Nadto, zmiana taka w nieunikniony sposób ingeruje w już ukształtowane więzi społeczne, tworzące się przez wiele dziesięcioleci. Dlatego też powstanie samorządu terytorialnego w 1990 roku opierało się na założeniu zachowania dotychczasowych granic gmin, mimo zmiany ustroju.

Nie powinno budzić wątpliwości, iż poszanowanie i pielęgnowanie więzi łączących mieszkańców gmin należy do podstawowych obowiązków wszystkich władz państwa. Ich istnienie, nie tylko bowiem przesądza o zdolności do wykonywania zadań publicznych przez te gminy, ale także o tym, w jakim stopniu mieszkańcy akceptują decyzje polityczne, wybranych przez tę społeczność organów. Rada Gminy Lubin stoi na stanowisku, iż poszanowanie istniejących przez wiele lat granic gmin jest wartością konstytucyjną, wymagającą ochrony w demokratycznym państwie prawnym. Nie oznacza to oczywiście, iż raz dokonany podział terytorialny kraju nie powinien być korygowany w ogóle. Musi jednak istnieć ku temu dostatecznie ważna przyczyna, znajdująca odniesienie w wartościach i zasadach wyrażonych w Konstytucji, by usprawiedliwić dokonywanie takich korekt. Co istotne, rozporządzenie zmieniające granice gmin, może być wydane tylko w celu wykonania ustawy o samorządzie gminnym. W ocenie Rady Gminy Lubin, oznacza to, iż wydanie takiego rozporządzenia jest konstytucyjnie dopuszczalne tylko wówczas, gdy koniecznym okaże się nowe ukształtowanie granic gmin, nie zaś wtedy, gdy gmina składająca stosowny wniosek, a następnie Rada Ministrów uzna, iż zmiana taka jest jedynie pożądana.

Mając na uwadze powyższe wskazać należy, iż aby móc dokonać oceny zgodności planowanej przez Prezydenta Miasta Lubina zmiany granic z przepisami Konstytucji RP oraz przepisami ustawy o samorządzie gminnym, w pierwszej kolejności należy dokonać weryfikacji procesu decyzyjnego przeprowadzonego w tym zakresie przez Prezydenta Miasta Lubina. W tym kontekście, Rada Gminy Lubin zwraca uwagę na wskazówki, jakie Trybunał Konstytucyjny przedstawił w wyroku z dnia 4 listopada 2003 roku (sygn. akt K 1/03) w uzasadnieniu którego podkreślił: *„Nie ma zatem wątpliwości, że dla obydwu postępowań wspólne jest to, iż konieczność dokonania zmiany przeciwstawiana jest konstytucyjnej wartości jaką jest stabilizacja stosunków polityczno-terytorialnych nie tylko w gminach, lecz w skali całego kraju – wyrażona przez art. 15 ust. 1 i 2 w związku z art. 2, art. 165 ust. 2, zaś w przypadku gmin także i poprzez art. 164 ust. 1 Konstytucji. W świetle konstytucji terytorium jednostki samorządowej, a przez to także i jej granice to jeden z podstawowych czynników kształtujących tożsamość tej jednostki – jako wspólnoty polityczno-terytorialnej. Więzy międzyludzkie, gospodarcze i kulturowe, przesądzające o stopniu zwartości tej wspólnoty, jej zdolności politycznej do wykonywania zadań publicznych kształtują się przecież w procesie historycznym – na ogół długotrwałym – poprzez pryzmat związków z miejscem zamieszkania. Nie tylko zatem tworzenie jednostek samorządu terytorialnego powinno te zależności uwzględniać. Także i w toku zmiany granic mieć należy na uwadze, iż każda z tych zmian narażać może na destrukcję lub osłabienie, ukształtowane już lub kształtujące się w procesie historycznym więzi. (...) Przyczyny wszczynania procedur korekcyjnych w obydwu postępowaniach muszą mieć zatem znamiona interesu publicznego. Tylko bowiem interes publiczny, a zarazem „zakotwiczony” w wartościach konstytucyjnie chronionych, może skutecznie konkurować z inną wartością konstytucyjnie chronioną w demokratycznym państwie prawa – jaką jest stabilizacja wewnętrznych stosunków polityczno-terytorialnych. (...) Dla oceny, czy interes tej gminy jest publicznym interesem lokalnym, istotne są następujące czynniki : ocena, czy chodzi o te względy, o których mowa w art. 15 ust. 2 Konstytucji, tj. po pierwsze, polepszenie poprzez taką zmianę więzi społecznych, gospodarczych i kulturalnych oraz po drugie, polepszenie zdolności wykonywania zadań publicznych przez tę gminę”*.

W dalszej części uzasadnienia wyroku Trybunał Konstytucyjny wskazał, iż „*Samo jednak stwierdzenie, iż gmina wnioskująca powołuje się nie tylko na interes własny, lecz i interes publiczny o charakterze lokalnym nie wystarczy jeszcze do uznania go za zasługujący na uwzględnienie przez Radę Ministrów. Musi być brana bowiem pod uwagę także sytuacja drugiej gminy, jaka powstałaby po dokonaniu zmian. Sytuacja tej gminy z reguły ulega pogorszeniu, co wynika z istoty tego rodzaju postępowania. Muszą jednak istnieć granice tego pogorszenia. (...) uprawnioną – tzn. taką która prowadzić może do zmian granic gmin, przesłanką wszczęcia postępowania na wniosek zainteresowanej gminy jest publiczny interes lokalny związany z polepszeniem sytuacji społeczno-terytorialnej tej właśnie gminy, a zarazem nie skutkujący uniemożliwieniem lub drastycznym pogorszeniem warunków działania drugiej gminy. Tak więc w postępowaniu tym mamy do czynienia z rozstrzygnięciem wielopłaszczyznowego konfliktu interesów. Chodzi bowiem nie tylko o proste przeciwstawienie : wartości konstytucyjnie chronionej, jaką jest stabilizacja stosunków społeczno-terytorialnych kraju – publicznemu interesowi lokalnemu gminy inicjującej postępowanie; w grę wchodzi trzeci czynnik – jest nim ochrona lokalnego interesu publicznego drugiej gminy, której terytorium ma ulec zmniejszeniu. Dopiero jednak po rozstrzygnięciu, czy interes gminy inicjującej postępowanie w ogóle znajduje uzasadnienie w konfrontacji z wartością konstytucyjnie chronioną, jaką jest stabilność granic gmin – Rada Ministrów przejść może do zbadania, czy zmiana taka nie pogorszy drastycznie sytuacji drugiej gminy, znosząc możliwość jej działania lub istotnie ją ograniczając*”. W postępowaniu w sprawie zmiany granic wszczynanym na wniosek „*wnioskodawczyni uzasadnia swój publiczny interes lokalny. Rada Ministrów konfrontuje go z dobrem chronionym – stabilnością stosunków terytorialnych, a gdy uzna, że konieczność zmian przeważała, bada czy pogorszenie sytuacji drugiej gminy nie nastąpi w sposób naruszający warunki, o których mowa w art. 4 ust. 3 ustawy. Warunki (sposoby) dokonywania zmian w tym postępowaniu spełniają niejako podwójną rolę. Mogą one wyrażać ów publiczny interes lokalny, w imię którego zainteresowana rada żąda zmiany granic – zwłaszcza tam, gdzie stanowią powtórzenie postanowień Konstytucji. Przede wszystkim jednak spełniają rolę gwarancyjną, jeśli chodzi o ochronę interesów gmin, których terytorium miałoby ulec zmniejszeniu*”.

Z przytoczonych powyżej rozważań Trybunału Konstytucyjnego wynika, iż gmina inicjująca postępowanie w sprawie zmiany granic w pierwszej kolejności powinna powołać się na publiczny interes lokalny, który znajduje oparcie w wartościach konstytucyjnych i który przemawia za zmianą granic. W tym zakresie, Rada Gminy Lubin zwraca uwagę, iż Prezydent Lubina w całym toku procedury zmierzającej do zmiany granic Miasta Lubin swoją motywację dotyczącą konieczności zmiany dotychczasowych granic, argumentował przede wszystkim potrzebą pozyskania dodatkowych terenów inwestycyjnych oraz problemem depopulacji w regionie.

W ocenie Rady Gminy Lubin, żaden z powyżej wymienionych argumentów, tj. depopulacja oraz konieczność pozyskania terenów inwestycyjnych, nie jest argumentem prawdziwym. Co więcej, nawet gdyby przyjąć prawdziwość tych argumentów, to i tak nie mogą one być uznane za argumenty uzasadniające istnienie po stronie Miasta Lubin publicznego interesu lokalnego (znajdującego swoje oparcie w wartościach konstytucyjnie chronionych), przemawiającego za zmianą granic kosztem Gminy Lubin. W przypadku argumentu dotyczącego depopulacji, oczywistym jest, iż poprzez zmianę granic administracyjnych nie zmieni się indeks urodzeń. Zmiana granic nie skłoni również ludzi do posiadania większej ilości dzieci, a także nie zachęci ich do osiedlania się w nowych granicach miasta.

Z kolei, w odniesieniu do argumentu dotyczącego konieczności pozyskania przez Miasto Lubin dodatkowych terenów inwestycyjnych, wskazać przede wszystkim należy, iż jest to jedynie argument pozorny, który ma przykryć rzeczywiste pobudki Prezydenta Lubina, tj. chęć zapewnienia dla Miasta Lubin dodatkowych dochodów własnych kosztem gminy sąsiedniej.

Celem potwierdzenia przedstawionego powyżej stanowiska w faktach, Rada Gminy Lubin wskazuje, iż w opracowaniu przygotowanym przez mgr inż. Jerzego Ulanickiego oraz mgr Marka Woźniaka zatytułowanym „Opinia urbanistyczna w zakresie spełniania przesłanek wynikających z art. 4 ust. 3 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2018 poz. 994 ze zm.) w związku z podjętą Uchwałą Nr II/17/2018 Rady Miejskiej w Lubinie z dnia 19 grudnia 2018 r. w sprawie zmiany granic Gminy Miejskiej Lubin oraz przeprowadzenia konsultacji”, zostało wskazane, iż z całkowitej powierzchni miasta ok. 35% stanowią grunty zurbanizowane, obejmujące wszelkiego rodzaju zabudowę, ulice, drogi i place oraz tereny zieleni. Procesy rozwojowe obserwuje się głównie w strefie centralnej, w tym dzielnicy Stare Miasto. Nie następuje ekspansja zabudowy, jaka miała miejsce w latach 60. – 90. XX w. Miasto Lubin jest w dużym stopniu objęte fazą stabilizacji, którą znamionuje głównie brak wzrostu liczby mieszkańców. Duża część miasta – ponad 50% jego obszaru to tereny „otwarte”, częściowo użytkowane rolniczo oraz tereny leśne. Historyczny rozwój Miasta Lubin oraz aktualne tendencje nie wskazują na potrzeby rezerw terenowych pod zabudowę poza granicami miasta, szczególnie wobec znacznych niewykorzystanych powierzchni w jego granicach. Warto w tym miejscu zauważyć, iż jedynie ok. 75% powierzchni miasta Lubin objęte zostało miejscowymi planami zagospodarowania przestrzennego, jest to ok. 3.100 ha powierzchni wobec niespełna 4.100 ha całej powierzchni miasta. Z treści obowiązujących na terenie Miasta Lubin miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego wynika, iż pozostaje do wykorzystania pod zabudowę o różnych funkcjach powierzchnia ok. 790 ha. Stanowi to znaczną rezerwę terenową pod inwestycje w granicach administracyjnych miasta w części objętej planami miejscowymi. Ok. 25% powierzchni miasta nie została objęta miejscowymi planami zagospodarowania przestrzennego. Stanowi to powierzchnię ok. 1000 ha, która w znacznej części jest kolejną rezerwą terenową pod inwestycje w granicach administracyjnych miasta.

Mając na uwadze powyższe należy dojść do wniosku, że inicjatywa Miasta Lubin nie zmierza do efektywnego wykorzystywania terenów znajdujących się w Lubinie, a jest faktycznie działaniem ukierunkowanym na rozwój, który ma się dokonać kosztem istotnego pogorszenia sytuacji sąsiedniej gminy. Miasto Lubin dąży do przejęcia terenów inwestycyjnych, tzw. „greenfields”, od Gminy Lubin, które mają jej pozwolić przyciągnąć inwestorów do Lubina, pomimo faktu, iż w Lubinie są niezagospodarowane tereny w sąsiedztwie drogi S-3 oraz w północno-wschodniej części miasta (Małomice), które można przeznaczyć pod inwestycje. Miasto Lubin w pierwszej kolejności powinno efektywniej gospodarować terenami, które już teraz znajdują się w jego granicach administracyjnych. W tym względzie, nawet bowiem gdyby przyjąć ewentualne funkcje wykluczające możliwość inwestowania na danym obszarze (jak np. tereny górnicze, tereny zamknięte, czy też korytarz ekologiczny), to nadal w Lubinie pozostają setki hektarów, które mogą przez władze miasta zostać wykorzystane pod nowe inwestycje. Z kolei, pozostałe niezagospodarowane do tej pory tereny z powodzeniem mogłyby zostać wykorzystane do realizacji innych funkcji miejskich, które z całą pewnością służyłyby rozwojowi miasta (funkcje rekreacyjne, turystyczne, kulturowe), przyczyniając się jednocześnie do podnoszenia jego atrakcyjności.

W dyskursie publicznym pojawiła się teza o „pasożytniczej gminie obwarzankowej” (gazetaprawna.pl, „Zmiany gminnych granic: Wrogie przejęcie czy korekta mapy?”). Teza ta nie znajduje swojego potwierdzenia w przypadku Gminy Lubin. Już samo przytoczenie podstawowych faktów pokazuje, jak niewiele wspólnego z rzeczywistością ma ww. teza.

- 1) W pierwszej kolejności należy wskazać, iż Miasto Lubin nie jest wyłącznym miejscem pracy mieszkańców Gminy Lubin. Mieszkańcy Gminy Lubin pracują we wszystkich oddziałach KGHM od Legnicy po Głogów oraz w innych miejscach i miastach w kraju i za granicą. Ci zaś mieszkańcy Gminy Lubin, którzy pracują w Lubinie, wspierają budżet Miasta. Jednakże, mieszkańcy Gminy Lubin przede wszystkim pracują na terenie Gminy Lubin – prowadzą tu gospodarstwa rolne oraz własne firmy.
- 2) Odnosząc się z kolei do ewentualnego argumentu, że mieszkańcy Gminy Lubin korzystają ze znajdującej się na terenie Miasta Lubin służby zdrowia należy zauważyć, że Miasto Lubin nie jest właścicielem żadnej z placówek medycznych zlokalizowanych na jego terenie. Podkreślić również należy, że mieszkańcy Gminy Lubin płacą takie same składki na ubezpieczenie zdrowotne jak mieszkańcy Lubina, co tym samym umożliwia mieszkańcom Gminy Lubin korzystanie ze służby zdrowia na takich samych zasadach jak mieszkańcy Lubina. Co więcej Miasto Lubin otrzymuje wpływy z podatków z tytułu komercyjnej działalności placówek medycznych zarejestrowanych w Lubinie. Ponadto, w samej Gminie Lubin działa sieć zamiejscowych ośrodków zdrowia funkcjonujących w obiektach gminnych.
- 3) Mieszkańcy Gminy Lubin robiąc zakupy w Lubinie wspierają tamtejsze miejsca pracy. Miasto Lubin nie jest właścicielem żadnego sklepu na swoim terenie. Ponadto, mieszkańcy Gminy Lubin robią zakupy także w innych miejscowościach.
- 4) Uczniowie z terenu Gminy Lubin uczęszczają do szkół ponadpodstawowych w Lubinie, które prowadzone są przez Powiat Lubiński. Wskazać należy, iż Gmina Lubin prowadzi własne przedszkole oraz pięć szkół podstawowych, w których znajdzie się miejsce dla każdego ucznia. Ponadto, od tego roku uruchomiony został w Krzeczynie Wielkim pierwszy Klub Malucha. Za dzieci z Gminy uczęszczające do szkół w Lubinie, prowadzonych przez Miasto Lubin, wpływa do budżetu Miasta wysoka subwencja pozwalająca Miastu utrzymać miejsca pracy dla nauczycieli.

II. Wyniki konsultacji społecznych.

W związku z pismem Prezydenta Miasta Lubina z dnia 19 grudnia 2018 roku nr EA.0232.25.2018 w sprawie podjęcia działań celem wyrażenia przez Radę Gminy Lubin opinii w przedmiocie wyłączenia obszaru sołectwa Chrótnik, obszaru sołectwa Krzeczyn Wielki, obszaru sołectwa Miroszowice, obszaru sołectwa Osiek, obszaru sołectwa Obora, obszaru sołectwa Szklary Górne oraz obszaru sołectwa Kłopotów z granic Gminy Lubin i włączenia ich do granic Gminy Miejskiej Lubin, w dniach od 21 stycznia 2019 roku do 8 marca 2019 roku przeprowadzono z mieszkańcami Gminy Lubin konsultacje społeczne w sprawie zmiany granic Gminy Miejskiej Lubin (Miasta Lubina) polegającej na włączeniu do terytorium Gminy Miejskiej Lubin (Miasta Lubina) części obszaru Gminy Lubin, tj. obszarów sołectw: Chrótnik, Krzeczyn Wielki, Miroszowice, Obora, Osiek, Szklary Górne i Kłopotów

Konsultacje społeczne zostały przeprowadzone w trybie zapytań ankietowych w formie papierowej, poprzez przyjmowanie pisemnych opinii w przedmiocie pytania:

- Czy jest Pani/Pan za włączeniem do Miasta Lubina części obszaru Gminy Lubin, tj. sołectw: Chrótnik, Krzeczyn Wielki, Miroszowice, Obora, Osiek, Szklary Górne i Kłopotów, określonego na mapie załączonej do ankiety?

poprzez postawienie znaku „X” w jednym z pól:

- Tak, lub
- Nie, lub
- Wstrzymuję się.

Liczba mieszkańców Gminy Lubin uprawnionych do udziału w konsultacjach społecznych wynosi 16 656 , z czego udział w konsultacjach społecznych wzięło 10 490 mieszkańców Gminy Lubin. Frekwencja w konsultacjach społecznych wyniosła 62,98 %.

Przeciwko wyłączeniu z granic Gminy Lubin obszaru sołectwa Chrótnik, obszaru sołectwa Krzeczyn Wielki, obszaru sołectwa Miroszowice, obszaru sołectwa Osiek, obszaru sołectwa Obora, obszaru sołectwa Szklary Górne oraz obszaru sołectwa Kłopotów i włączeniu ich do granic Miasta Lubin opowiedziało się 10 301 mieszkańców Gminy Lubin biorących udział w konsultacjach społecznych, co stanowi 98,23%.

Za wyłączeniem z granic Gminy Lubin obszaru sołectwa Chrótnik, obszaru sołectwa Krzeczyn Wielki, obszaru sołectwa Miroszowice, obszaru sołectwa Osiek, obszaru sołectwa Obora, obszaru sołectwa Szklary Górne oraz obszaru sołectwa Kłopotów i włączeniem ich do granic Miasta Lubin opowiedziało się 131 mieszkańców Gminy Lubin biorących udział w konsultacjach społecznych, co stanowi 1,25 %.

Liczba mieszkańców Gminy Lubin, którzy wstrzymali się od zabrania głosu wyniosła 55, co stanowi 0,52 %.

W konsultacjach społecznych oddano 3 nieważne ankiety, co stanowi 0,03% mieszkańców Gminy Lubin biorących udział w konsultacjach społecznych.

Wyniki przeprowadzonych konsultacji społecznych nie pozostawiają jakichkolwiek wątpliwości, co do negatywnej opinii mieszkańców w tej kwestii. Co więcej, ich jednoznaczny wynik oraz frekwencja, jaką trudno było uzyskać w Gminie Lubin

w dotychczas przeprowadzanych wyborach, czy to samorządowych, czy parlamentarnych, stanowi o wysokim stopniu integracji społeczności lokalnej. Wysoka frekwencja, którą osiągnięto w konsultacjach społecznych świadczy również o odpowiedzialności mieszkańców Gminy Lubin za losy Małej Ojczyzny oraz chęci współdecydowania o kształcie wspólnoty, którą latami w trudach budowali.

Osiągnięty w konsultacjach społecznych wynik potwierdza, iż mieszkańcy Gminy Lubin są zadowoleni z poziomu życia jaki oferuje im Gmina. Jednocześnie wynik ten jest dowodem na to, iż mieszkańcy Gminy Lubin świadomi są również skutków i zagrożeń, jakie niesie za sobą wyłączenie obszaru sołectw Chrótnik, Krzeczyn Wielki, Miroszowice, Osiek, Obora, Szklary Górne oraz Kłopotów z granic Gminy Lubin i włączenie ich do granic Miasta Lubin. W tym zakresie, mieszkańcy nie dostrzegają jakichkolwiek korzyści, a tym bardziej perspektyw związanych z planowaną przez władze Lubina zmianą granic Miasta, kosztem ich Gminy. Uważają bowiem, iż po kilku latach tereny obszaru wymienionych wyżej siedmiu sołectw staną się głębokimi, zacofanymi peryferiami Miasta, co zauważyć można zarówno na przykładzie Lubina, jak i na podobnych przykładach z całego kraju.

Powyższe znajduje także odzwierciedlenie w częściowych wynikach konsultacji odnoszących się do sołectw, które są zagrożone przyłączeniem do Miasta Lubina. Procent oddanych głosów przeciwnych przyłączeniu jest w tych miejscowościach bardzo wysoki i waha się między 94,54 % (w Osieku) a 99,03% (w Chrótniku).

III. Informacje o Gminie Lubin.

Gmina Lubin położona jest w północnej części województwa dolnośląskiego, bezpośrednio sąsiadując z miastem Lubin i zajmując powierzchnię ok. 29 tys. ha. Od strony północnej Gmina Lubin graniczy z Gminą Polkowice oraz z Gminą Rudna. Od strony południowo-wschodniej Gmina Lubin graniczy z Gminą Prochowice, zaś od strony południowej Gmina Lubin graniczy z Gminą Miłkowice i Gminą Kunice. Od strony wschodniej Gmina Lubin graniczy z Gminą Ścinawa, zaś od strony zachodniej Gmina Lubin graniczy z Gminą Chojnów i Gminą Chocianów. Gmina Lubin otacza Miasto Lubin.

W granicach administracyjnych Gminy Lubin znajduje się 37 miejscowości położonych administracyjnie w 31 sołectwach, tj. Buczynka, Bukowna, Chrótnik, Czerniec, Dąbrowa Górna, Gogołowice, Gorzelin, Gorzyca, Karczowiska, Kłopotów, Krzeczyn Mały, Krzeczyn Wielki, Księginice, Lisiec, Miłoradzice, Miłosna, Miroszowice, Niemstów, Obora, Osiek, Pieszków, Raszowa, Raszowa Mała, Raszówka, Siedlce, Składowice, Szklary Górne, Ustronie, Wiercień i Zimna Woda. Największe z nich pod względem liczby mieszkańców to: Osiek, Obora, Szklary Górne, Chrótnik, Raszówka, Niemstów i Krzeczyn Wielki.

Gmina Lubin istnieje nieprzerwanie od 1 stycznia 1973 roku, na mocy uchwały Wojewódzkiej Rady Narodowej we Wrocławiu nr XIX/109/72 z dnia 13 grudnia 1972 roku. Początkowo w jej skład weszły sołectwa: Buczynka, Chrótnik, Czerniec, Dąbrowa Górna, Gogołowice, Goła, Gorzelin, Gorzyca, Karczowiska, Kłopotów, Krzeczyn Mały, Krzeczyn Wielki, Księginice, Lipiny (stacja kolejowa Raszówka), Małomice, Miłoradzice, Miłosna, Miroszowice, Niemstów, Obora, Osiek, Pieszków, Raszowa, Raszowa Mała, Siedlce, Składowice, Ustronie, Wiercień i Zimna Woda. Jednak już 9 grudnia 1973 roku do Gminy Lubin przyłączono wsie Bukowna i Lisiec z nowo utworzonej Gminy Chocianów oraz wieś Szklary Górne.

Tego samego dnia z Gminy Lubin wyłączono część miejscowości Małomice o powierzchni 601,84 ha, włączając ją w granice administracyjne miasta Lubina.

Gmina Lubin usytuowana jest w odległości około 85 km od centrum administracyjnego województwa – Wrocławia oraz w stosunkowo niewielkiej odległości od granic z Czechami i Niemcami. Posiada bardzo korzystną lokalizację w pobliżu sieci dróg krajowych i tranzytowych. Przez gminę z północnego zachodu na południe przebiega droga krajowa nr 3 relacji Szczecin – Jakuszyce, ze wschodu na południowy wschód droga krajowa nr 36 łącząca Prochowice (przez Lubin, Rawicz) z Ostrowem Wielkopolskim, przez północną część gminy przebiega droga wojewódzka nr 292 łącząca Lubin z Głogowem, a przez zachodnią część gminy przebiega droga wojewódzka nr 335 łącząca Lubin z Chojnowem. Od Prochowic droga nr 94 prowadzi w kierunku Wrocławia lub przez Legnicę w kierunku Krzywej. Przez Gminę Lubin przebiega także nowa droga ekspresowa S3. Na terenie Gminy zlokalizowane są dwa węzły tej drogi – w Krzeczynie Wielkim węzeł „Lubin Zachód (połączenie S3 z drogą wojewódzką nr 335) oraz w Chróstkowie węzeł „Lubin Południe” (połączenie S3 z drogą krajową nr 3). Droga ekspresowa S3 docelowo połączy zespół portów morskich Szczecin – Świnoujście z południową granicą kraju. Gmina posiada więc dogodne połączenia drogowe z Wrocławiem, Wołowem, Lubinem, Legnicą, Głogowem, Wschową, Rawiczem, Leszmem, czy Zgorzelcem.

Sieć drogową na terenie Gminy Lubin tworzą drogi publiczne w następujących kategoriach: wymienione wyżej drogi krajowe (nr 3 i 36), drogi wojewódzkie (nr 323, 335), drogi powiatowe, drogi gminne – o łącznej długości na terenie gminy około 52 km. Łączna długość dróg utwardzonych wewnętrznych na terenie gminy wynosi około 500 km. Budowa, modernizacja i remonty dróg na terenie Gminy Lubin stanowią bardzo ważny kierunek jej rozwoju zarówno z uwagi na ich stan, jak i dynamiczny rozwój osadnictwa na terenie gminy.

Gmina Lubin jest aktywnym członkiem dwóch stowarzyszeń, dzięki którym zarówno sama gmina, jak i jej mieszkańcy mogą ubiegać się o dotacje ze środków Unii Europejskiej na realizację różnorodnych projektów sprzyjających rozwojowi regionu. Są to:

- Stowarzyszenie Lokalna Grupa Działania „Wrzosowa Kraina” z/s w Chocianowie, do którego Gmina Lubin przystąpiła w 2008 r.
- Stowarzyszenie Lokalna Grupa Rybacka „Dolnośląska Kraina Karpia” z/s w Chocianowie, do którego Gmina Lubin przystąpiła w 2009 r.

Przy opracowywaniu Lokalnej Strategii Rozwoju LGD „Wrzosowa Kraina” na lata 2014-2020 wykazana została ogólna liczba mieszkańców tego LGD na poziomie 92 058 osoby (w tym ok. 15 % to mieszkańcy Gminy Lubin). Dzięki temu LGD osiągnęła przelicznik skutkujący wyższym dofinansowaniem. Po utracie przez LGD liczby 6914 mieszkańców spowodowanej przyłączeniem siedmiu sołectw Gminy Lubin do Miasta Lubin budżet LGD zmalałby z 11 mln zł do 10 mln zł na LSR (zarówno ze względu na znacznie niższą liczbę mieszkańców, jak i niższy przelicznik).

Myśląc o kolejnym okresie programowania unijnego zauważyć należy, że liczba ludności to bardzo ważny i stymulujący wskaźnik dostępu do środków unijnych dla mieszkańców obszarów wiejskich objętych Lokalną Strategią Rozwoju. Spadek wskaźnika o ok. 10 % to znaczny i niekorzystny dla LGD poziom. Pomniejszenie Gminy Lubin, a co za tym

idzie LGD, o siedem dużych sołectw Gminy Lubin wpłynęłyby więc negatywnie także na możliwości pozyskiwania dofinansowania z Unii Europejskiej przez mieszkańców sąsiednich terenów wiejskich.

Ponadto, Gmina Lubin przystąpiła do Programu Odnowy Wsi Dolnośląskiej realizowanego przez Urząd Marszałkowski Województwa Dolnośląskiego. Program ten wychodzi naprzeciw zagrożeniom przed jakimi staje obecnie współczesna wieś. Na 31 sołectw w Gminie Lubin do Programu Odnowy Wsi Dolnośląskiej przystąpiło 18 wsi.

Wszystkie 7 sołectw zagrożonych przejęciem przez Miasto Lubin działa w ramach Odnowy Wsi Dolnośląskiej, mając opracowane Sołeckie Strategie Rozwoju, zatwierdzone stosownymi uchwałami Zebrań Wiejskich oraz Uchwałami Rady Gminy Lubin. W większości ww. dokumentów lokalne społeczności tych sołectw, w szczególności Chróstnika, Krzeczyna Wielkiego Obory, Osieka i Szklar Górnych, jako zagrożenie, przyjęły ewentualność włączenia ich wiosek do miasta lub nadawanie im charakteru miejskiego.

Część obszaru Gminy, położona jest w obrębie terenów eksploatacji górniczej rud miedzi: „Lubin – Małowice” i „Polkowice” i innych surowców, takich jak: piasek i kruszywa naturalne.

Położenie wokół Miasta Lubin, a także w pobliżu Legnicy, dominacja małych i średnich jednostek osadniczych na terenie Gminy, stosunkowo liczne obszary leśne powodują, że główną funkcją gminy pozostaje rolnictwo, zaś funkcjami uzupełniającymi są: mieszkalnictwo, usługi, produkcja, przetwórstwo rolne oraz turystyka i rekreacja. Rozwojowi rolnictwa sprzyja także fakt, iż obszar gminy położony jest w jednym z najcieplejszych regionów klimatycznych Polski pozostającym pod wpływem Oceanu Atlantyckiego, co sprawia, że okres wegetacyjny trwa tu około 31 tygodni. W strukturze użytkowania gruntów prawie ok. 50% to użytki rolne (stan na 2018 r. – 14.379 ha), w tym niemal 75% powierzchni zajmują grunty orne (stan na 2018 r. – 10.739 ha). Ponadto, duży areal gruntów rolnych zajmują łąki (ponad 10%, stan na 2018 r. – 1475 ha) oraz pastwiska (ok. 7%, stan na 2018 r. – 1005 ha), natomiast sady to wg stanu na 2018 r. tylko 26 ha. Lasy i grunty leśne pokrywają 41,4% powierzchni gminy (stan na 2018 r. – 12.006 ha). W południowej części gminy przeważają gleby brunatne właściwe w mozaice z glebami płowymi oraz czarnymi ziemiami występującymi głównie w obniżeniach terenu. Im dalej na północ tym większy udział mają gleby płowe, wśród których płatami występują gleby rdzawe, brunatne właściwe i małych ilościach czarne ziemie. Gleby pochodzenia organicznego to głównie mady występujące w dolinach cieków lokalnych (rejon Buczynki, Gorzelina, Raszowa, Księginic, Niemstowa, Krzczyna Małego) oraz w dolinie Czarnej Wody, a także leżące w ich sąsiedztwie gleby murszowe (na wschód od Goli, w okolicy Kłopotowa, Dąbrowy Górnej, Krzczyna Małego, Liśca i Szklar Górnych). Procentowy udział gruntów w klasach bonitacyjnych w Gminie Lubin przedstawia poniższa tabela.

Grunty orne		Użytki zielone	
Klasa bonitacyjna	%	Klasa bonitacyjna	%
I	0,0	I	0,0
II	0,6	II	0,0
III a	15,0	III	15,0
III b	12,4	IV	59,3
IV a	26,6	V	19,3
IV b	14,5	VI	5,1
V	20,8		
VI	10,1		

Z jakością gleb związana jest ich przydatność rolnicza. Kompleksy rolniczej przydatności grupują różne gleby wykazujące zbliżony skład i właściwości, a także porównywalną przydatność do uprawy określonej grupy roślin. Gleby najlepsze to gleby kompleksów pszennego dobrego i bardzo dobrego. Na glebach tych kompleksów wysoko plonują najbardziej wymagające rośliny uprawne (pszenica, buraki cukrowe, rośliny warzywne). Spośród gleb najlepszych na terenie Gminy Lubin występują tylko gleby pszenne dobre stanowiąc ok. 10% powierzchni gruntów ornych – najwięcej w okolicy wsi: Księginice, Siedlce, Czerniec, Krzczyn Wielki i Raszowa.

W związku z dominującą w Gminie Lubin funkcją rolniczą, dominującym na jej terenie rodzajem zabudowy jest zabudowa zagrodowa. Ponadto, na terenie gminy występuje również indywidualne budownictwo jednorodzinne oraz w małej ilości występuje budownictwo wielorodzinne.

W tym kontekście, w sposób stanowczy wskazać należy na brak możliwości utworzenia spójnej struktury funkcjonalno-przestrzennej z Miastem Lubin.

Gmina Lubin jest obszarem stosunkowo wysokiej aktywności gospodarczej. Wg Banku Danych Regionalnych GUS w roku 2008 w sektorze prywatnym było na jej terenie zarejestrowanych 980 podmiotów gospodarczych, w 2012 r. było ich już 1291, a w 2017 r. aż 1601. Obserwuje się w tym zakresie stałą tendencję wzrostową. W gminie dominują przedsiębiorstwa działające przede wszystkim w branży handlowej, usługowej, budowlanej, rolno-produkcyjnej i drobnej wytwórczości, np. transport drogowy towarów, sprzedaż detaliczna, roboty budowlane, konserwacja i naprawa pojazdów samochodowych, sprzedaż hurtowa, działalność rolno - produkcyjna.

Przez wszystkie lata istnienia Gminy Lubin powstały kultywowane do dziś formy życia społecznego charakterystyczne dla całej lokalnej wspólnoty. Aktualne życie społeczne mieszkańców Gminy Lubin sięga zatem wieloletniej tradycji i opiera się na więziach społecznych mających charakter względnie stałych zależności i stosunków. Czynnikiem łączącym mieszkańców Gminy Lubin jest niezatarta świadomość przynależności do „Małej Ojczyzny” oraz poczucie wspólnoty interesów i wartości, co potwierdziły w sposób niebudzący wątpliwości wyniki konsultacji społecznych. Dały one bowiem wyraz identyfikacji działań i przekonań niemalże wszystkich mieszkańców Gminy Lubin działających w obronie wspólnego dobra i tożsamości. Mieszkańcy Gminy Lubin swoje niezadowolenie manifestowali na wszelkie sposoby, począwszy od wywieszania banerów z protestem na ogrodzeniach posesji, przez aktywność na stronach internetowych i Facebook - u, uczestnictwo w sesjach Rady Miejskiej w Lubinie, rozmowach z Radnymi Rady Miejskiej na dyżurach, podejmowanie stosownych uchwał Zebrań Wiejskich (takie uchwały sprzeciwiające się włączeniu części Gminy Lubin do Miasta Lubina podjęte zostały prawie jednogłośnie we wszystkich 31 sołectwach), apele skierowane do Prezydenta Miasta Lubina i Rady Gminy Miejskiej Lubin, happeningi, zgromadzenia i przemarsze, a skończywszy na jednoznacznych wynikach konsultacji.

Jedność oraz poczucie wspólnoty mieszkańców Gminy Lubin, przede wszystkim zaś mieszkańców sołectw: Chróstnik, Krzeczyn Wielki, Miroszowice, Osiek, Obora, Szklary Górne, Kłopotów wyraża się na wielu płaszczyznach. Wyniki osiągnięte w ramach konsultacji społecznych są zaś jednym z licznych tego przykładów. Najwyraźniejszym tego przykładem są stowarzyszenia oraz organizacje, w ramach których działają mieszkańcy powyższych sołectw, w tym: Koła Gospodyń Wiejskich, Klub Sportowy KS Osiek, Ochotnicza Straż Pożarna w Szklarach Górnych, Klub Sportowy „Unia” Szklary Górne, Stowarzyszenie na Rzecz Rozwoju i Integracji Mieszkańców Wsi Miroszowice „Bocianie Gniazdo”, Gminny Klub Sportowy Transportowiec Kłopotów, Ośrodek Sportowy „Eden” w Chróstniku, LKS Polonia w Krzeczynie Wielkim, LKS „Fortuna” Obora, Klub Jeździecki „Bachmat” w Krzeczynie Wielkim, LKS Osiek, Lubiński Klub Jeździecki „Tarpan” z/s w Krzeczynie Wielkim, Automobilklub „Zagłębie Miedziowe” Lubin z/s w Chróstniku. Stowarzyszenie Rozwoju Wsi Szklary Górne, Komitet Budowy Szkoły w Osieku, Stowarzyszenie „PRO HUMANITATIS” z/s w Szklarach Górnych, Społeczny Komitet Telefonizacji wsi Szklary Górne i Owczary w Szklarach Górnych, Stowarzyszenie Mieszkańców Wsi Obora, Stowarzyszenie „Edukacja” z/s w Chróstniku, Lubińskie Stowarzyszenie Motocrossu „BRY-TECH-RACING” z/s w Chróstniku. Warto również podkreślić, iż na terenie Gminy Lubin, funkcjonuje Ośrodek Kultury Gminy Lubin przy którym działają zespoły i sekcje zainteresowań, do których można zaliczyć m.in.: zespół folklorystyczny „Lubin” z Krzeczyna Wielkiego, zespół wokalo-instrumentalny „Iskra”, zespół „Kądziołki”, Stowarzyszenie Zespół Folklorystyczny „Krzeczynianie”, grupa teatralna „Teatr dla Was”, grupa kabaretowa „Ale Baby”, Teatr Tańca, „Rozśpiewane Pastuszki”, zespół wokalny „Siedlecka Nuta”, zespół wokalny „Lejdis”, zespół wokalny „Leśne Echo”, zespół wokalny „Jarzębina”, zespół

folklorystyczny „Zachęta”, zespół dziecięcy „Stokrotki”, zespół folklorystyczny „Koniczynki”, warsztaty wokalne – Studio Piosenki „Łał”, zespół wokalny „Osieczanki”. Ww. podmioty aktywnie włączają się w życie kulturalno-społeczne Gminy Lubin, poprzez udział w różnorodnych imprezach gminnych. Co więcej, ww. podmioty również z własnej inicjatywy realizują przedsięwzięcia, które budują jedność oraz poczucie wspólnoty mieszkańców Gminy Lubin. Tytułem przykładu, warto tu wspomnieć o realizowanych przez Stowarzyszenie Kwiaty Obory w roku 2018 trzech zadaniach – „Gmina Lubin pamięta – gminne obchody 100 rocznicy odzyskania przez Polskę niepodległości” w Szklarach Górnych, "Festiwal Rolnictwa Obora 2018” oraz „Narodowe czytanie Przedwiośnia Stefana Żeromskiego”. Z kolei, Stowarzyszenie Zespół Folklorystyczny „Lubin” z Krzeczyna Wielkiego angażuje się w różne uroczystości na terenie całej Gminy Lubin, a także od kilku lat współorganizuje „Przegląd Zespołów Folklorystycznych o Puchar Wójta Gminy Lubin”, który odbywa się w Krzeczynie Wielkim. Ponadto, budowaniu poczucia wspólnoty mieszkańców Gminy Lubin sprzyja także funkcjonująca na terenie Gminy Lubin Gminna Biblioteka Publiczna w Raszówce wraz z 5 filiami, które znajdują się w następujących miejscowościach: Chróstniku, Księginicach, Miłoradzicach, Niemstowie i Oborze. Na terenie Gminy organizowane są również liczne imprezy kulturalno-sportowe o randze lokalnej i regionalnej. W samym tylko roku 2018 Ośrodek Kultury Gminy Lubin zorganizował 35 różnego rodzaju imprez. Natomiast, kalendarz imprez kulturalnych i różnego rodzaju akcji na 2019 rok zawiera łącznie 24 pozycji. Wiele pozycji to imprezy cykliczne, organizowane już od wielu lat. Zaliczyć można do nich m.in. następujące imprezy: Bliżej Teatru, Dni Kultury Gminnej, Festiwal Kapusty i Pieroga, Giełda Piosenki Turystycznej, Grzybobranie, Jasełka, Narodowe Czytanie, Noc Świętojańska, Świat Piosenki, Świat pod Kyczerą, Święto Pieczonego Ziemniaka, Tradycje Wielkanocne, Tradycje Bożonarodzeniowe, Uhaha. Podkreślenia zatem wymaga fakt istnienia szczególnych więzi społecznych w Gminie Lubin, opartych na tradycjach związanych z działalnością organizacji, mających typowo wiejski charakter. Na szczególne podkreślenie zasługuje fakt, iż w związku z obchodami uczczenia 100. Rocznicy Odzyskania Niepodległości przez Polskę Radni Gminy Lubin w stosownej uchwale zdecydowali o wzniesieniu pomnika – Obelisku Niepodległości w Szklarach Górnych – miejscowości obecnie zagrożonej przejęciem przez Miasto Lubin. Przy ww. Obelisku odbywają się obecnie najważniejsze gminne obchody ważnych świąt państwowych.

Na terenie Gminy spotkać można wiele cennych obiektów dziedzictwa kulturowego. Do wojewódzkiego rejestru zabytków nieruchomych z obszaru Gminy Lubin wpisanych zostało łącznie 69 obiektów i zespołów obiektów. Przedmiotem ochrony prawnej są tu głównie zespoły sakralne (kościół) wraz z otaczającymi je cmentarzami oraz zespoły porezydencjonalne, w tym pałace, parki oraz zabudowy folwarczne. Większość budowli sakralnych na terenie gminy wzmiankowana była już w XIII w., jednak obecnie stojące powstały w wiekach późniejszych. Są to w przeważającej części skromne, jednonawowe kościoły z wieżami, o bryle jeszcze gotyckiej, noszące ślady licznych, późniejszych przebudów. Najbardziej reprezentatywnymi są tu świątynie w Siedlcach (wzniesiona ok. 1372 r., gruntownej renowacji podana w latach 1934-1936), Pieszkowie, Niemstowie, Miłoradzicach, Gogołowicach i Osieku. Na uwagę zasługują także dwie późnobarokowe budowle, katolicki kościół w Zimnej Wodzie i ewangelicki w Czerńcu. Obiekty sakralne, użytkowane zgodnie ze swym pierwotnym przeznaczeniem, zachowane są w dobrym stanie. Przy zespołach sakralnych wyróżniają się w zabudowie wsi nadal zachowane zagrody plebańskie, folwarki kościelne oraz budynki mieszczące pierwotnie przykościelne szkoły. Na terenie obecnej Gminy Lubin znajdują się także liczne dawne założenia rezydencjonalne. Przykładami najstarszych siedzib są zachowane, czytelne

w krajobrazie grodziska m.in. w Bukownej, Liścu, Kłopotowie, Miłoradzicach, Raszowej Małej, Ustroniu oraz relikty średniowiecznej wieży mieszkalnej w Chróśniku. Przy majątkach ziemskich zakładano od XVI w. rezydencje szlacheckie. Niektóre z nich uznawane są za jedne z okazalszych na Śląsku, np. barokowe pałace w Chróśniku i Szklarach Górnych, związane z nazwiskami wybitnych architektów śląskich Martina Franza i Johanna Blasiusa Peintera. Inne pozostają w kręgu ich działalności, jak np. pałac w Siedlcach i Osieku. Przy pałacach i dworach zakładano początkowo tylko ogrody gospodarcze, następnie powstawały ogrody ozdobne oraz parki funkcjonalne i planistyczne powiązane z siedzibami, tworzące spójną kompozycję przestrzenną. Wyróżniają się barokowe, XVIII-wieczne założenia ogrodowo-parkowe w Chróśniku, Szklarach Górnych, Krzeczynie Małym i Siedlcach. Na terenie Gminy Lubin odnajdujemy ponadto naturalistyczne założenia ogrodowe i parkowe w duchu romantyzmu – tu znakomitym przykładem będą oparte o układ wodny parki przy rezydencjach w Zimnej Wodzie, Liścu i Składowicach oraz przykłady parków krajobrazowych – m.in. w Krzeczynie Wielkim, Księginicach, Niemstowie, Czerńcu i Miłoradzicach.

Poniższa tabela przedstawia działania Gminy Lubin podejmowane w latach 2016 – 2018 w zakresie utrzymania zabytków na terenach planowanych do włączenia do Miasta Lubina.

Beneficjent	Nazwa zadania	Kwota udzielonej dotacji
Parafia Rzymsko - Katolicka pw. Chrystusa Króla w Osieku	Wykonanie dokumentacji konserwatorskiej renowacji i wymiany drzwi i okien w kościele pw. Chrystusa Króla w Osieku.	2 000,00 zł
Parafia Rzymsko - Katolicka pw. Chrystusa Króla w Osieku	Wykonanie dokumentacji konserwatorskiej renowacji i wymiany drzwi i okien w kościele filialnym pw. Matki Boskiej Częstochowskiej w Pieszkowie.	2 500,00 zł
Parafia Rzymsko - Katolicka pw. św. Apostołów Piotra i Pawła w Szklarach Górnych	Prace konserwatorskie zabytkowego ołtarza w kościele pw. św. Apostołów Piotra i Pawła w Szklarach Górnych – etap I.	80 000,00 zł
Parafia Rzymsko - Katolicka pw. Chrystusa Króla w Osieku	Wymiana i renowacja stolarki w zabytkowym kościele filialnym pw. Matki Boskiej Częstochowskiej w Pieszkowie.	70 000,00 zł
Parafia Rzymsko - Katolicka pw. Chrystusa Króla w Osieku	Wymiana i renowacja stolarki w zabytkowym kościele parafialnym pw. Chrystusa Króla w Osieku.	45 000,00 zł
Parafia Rzymsko- Katolicka pw. św. Apostołów Piotra i Pawła w Szklarach Górnych	prace konserwatorskie zabytkowego ołtarza w kościele pw. św. Apostołów Piotra i Pawła w Szklarach Górnych - etap II	65 000,00 zł
	Razem	264 500,00 zł

Większość miejscowości Gminy Lubin posiada metrykę średniowieczną. Wykształcone układy osadnicze to wsie ulicowe (Chróstnik, Krzeczyn Wielki, Niemstów, Obora, Osiek, Pieszków, Szklary Górne, Wiercień, Zimna Woda) oraz wsie o układach wielodrożnych: Gogołowice, Lisiec, Miłoradzice. Odrębną grupą miejscowości w Gminie Lubin są wsie zakładane po 1773 r., na podstawie reskryptu wydanego przez Fryderyka Wielkiego, w którym nakazał lokację nowych wsi, obiecując pomoc ze strony państwa. W wyniku tej wewnętrznej kolonizacji powstały osady zakładane przez właścicieli majątków (np. Gorzyca-Bolanów, części wsi Obora, zwana w przeszłości Oborą Nową, Zalesie – obecnie przysiółek wsi Składowice), bądź przez gminy miejskie (np. Karczowiska, Szklary przysiółek Lubków). Były to niewielkie osady lokalizowane na marnych gruntach, złożone pierwotnie z kilku, bądź kilkunastu domostw, które w zasadzie się nie rozwinęły poza pierwotny zasięg kolonii. Na terenie gminy w zasadzie zachowane są historyczne struktury osadnicze. Współczesne realizacje nie zaburzają historycznych układów wiejskich.

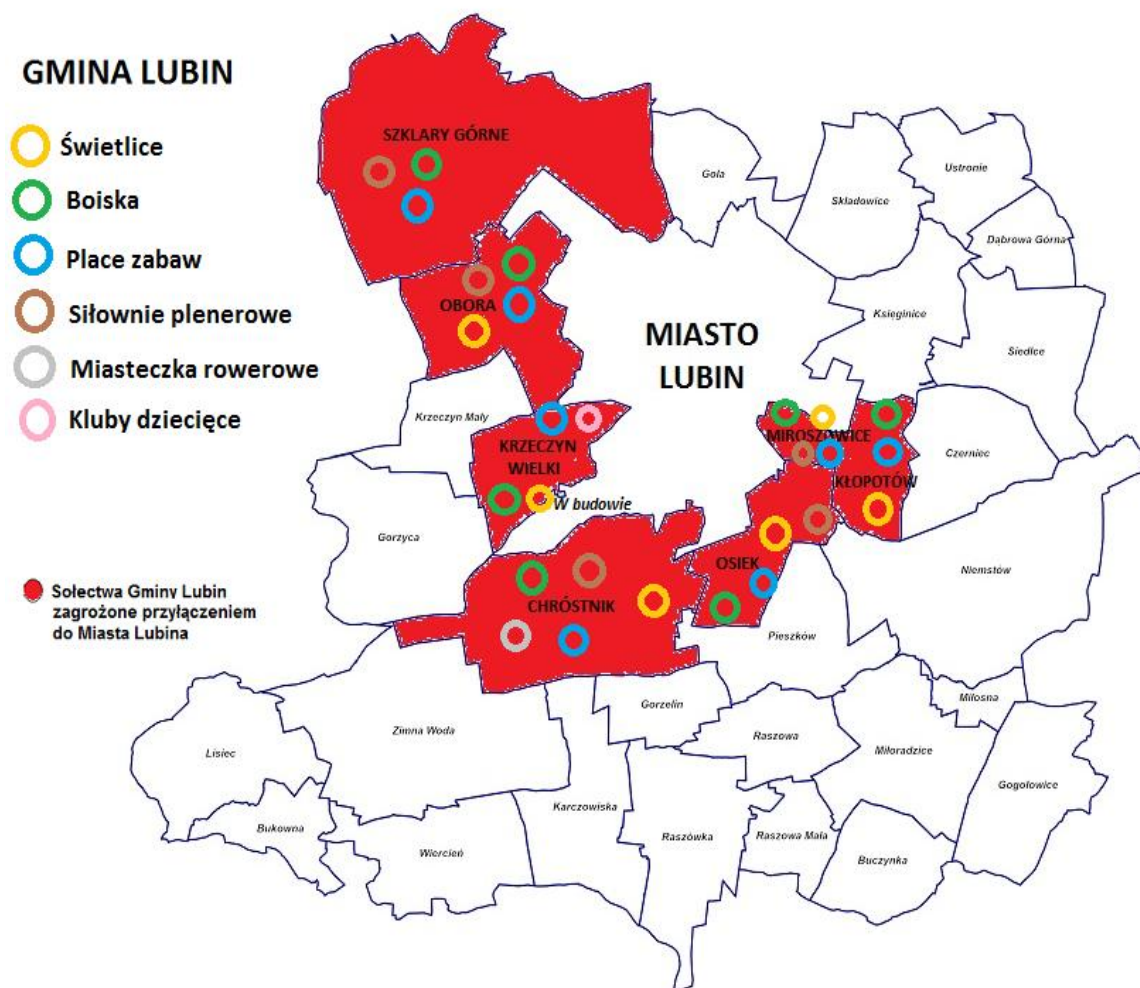
Gmina Lubin zapewnia również swoim mieszkańcom odpowiednią infrastrukturę sportową oraz rekreacyjną. W Gminie Lubin buduje się i modernizuje wiele przyszkolnych i gminnych obiektów sportowych oraz rekreacyjnych. Dzięki temu dobrze rozwija się tu zarówno kultura fizyczna dzieci i młodzieży, jak i amatorski ruch sportowy oraz działalność rekreacyjna mieszkańców. W tym zakresie należy wskazać, iż mieszkańcy sołectw: Chróstnik, Krzeczyn Wielki, Miroszowice, Osiek, Obora, Szklary Górne oraz Kłopotów korzystają z następującej infrastruktury sportowej:

- w sołectwie Chróstnik: boiska trawiastego treningowego do piłki nożnej, 2 boisk do piłki siatkowej, stołu do tenisa stołowego,
- w sołectwie Krzeczyn Wielki: boiska szkolnego przy szkole podstawowej, pełnowymiarowej sali gimnastycznej przy szkole podstawowej, boiska pełnowymiarowego do piłki nożnej,
- w sołectwie Osiek: kortów tenisowych przy szkole podstawowej, boiska do piłki nożnej i boiska do siatkówki, stołu do tenisa stołowego przy szkole podstawowej,
- w sołectwie Obora: pełnowymiarowego boiska do piłki nożnej i siatkówki, boiska wielofunkcyjnego (do siatkówki, koszykówki i piłki ręcznej), stołu do tenisa stołowego,
- w sołectwie Szklary Górne: kompleksu boisk szkolnych przy szkole podstawowej, pełnowymiarowej sali gimnastycznej przy szkole podstawowej, boiska wielofunkcyjnego (do piłki siatkowej, koszykówki i piłki ręcznej),
- w sołectwie Kłopotów: pełnowymiarowego boiska do piłki nożnej, boiska trawiastego do piłki siatkowej, stołu do tenisa stołowego.

W zakresie terenów rekreacyjnych dla najmłodszych mieszkańców gminy jest 28 placów zabaw, natomiast starsi mieszkańcy gminy mogą korzystać z powstających sukcesywnie w wielu miejscowościach siłowni plenerowych.

Za działania w zakresie kultury fizycznej dzieci i młodzieży, a także amatorskiego ruchu sportowego i działalności rekreacyjnej, Gmina Lubin otrzymała tytuł „Sportowej Gminy 2013” oraz „Sportowej Gminy 2014” oraz wyróżnienie „Pasjonat Sportowej Polski 2013”.

Infrastrukturę społeczną w miejscowościach zagrożonych przejęciem przez Miasto Lubin prezentuje poniższa grafika.

Zadanie pomocy społecznej w Gminie Lubin wykonuje Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Lubinie, który powstał w lipcu 1996 r. i udziela pomocy społecznej osobom i rodzinom w szczególności z powodu: ubóstwa, sieroctwa, bezdomności, bezrobocia, niepełnosprawności, długotrwałej lub ciężkiej choroby, przemocy w rodzinie, potrzeby ochrony ofiar handlu ludźmi, potrzeby ochrony macierzyństwa lub wielodzietności, bezradności w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego (zwłaszcza w rodzinach niepełnych lub wielodzietnych), trudności w integracji cudzoziemców, którzy uzyskali status uchodźcy lub ochronę uzupełniającą, trudności w przystosowaniu do życia po zwolnieniu z zakładu karnego, alkoholizmu lub narkomanii, zdarzenia losowego i sytuacji kryzysowej, klęski żywiołowej lub ekologicznej. Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w ramach swojej działalności realizuje nie tylko system zasiłków (w tym zasiłków stałych, okresowych czy celowych), ale także system pomocy w formie usług opiekuńczych (szczególnie dla osób starszych i niepełnosprawnych). Pracownicy socjalni Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej realizują również pracę socjalną o charakterze pomocowym, której podstawowym celem jest niesienie pomocy ludziom znajdującym się w trudnych sytuacjach życiowych. W tym miejscu należy wskazać, iż w 2017 roku w związku z realizacją zadań na pomoc społeczną ogółem przeznaczono 14.692.425,00 zł (czternaście milionów sześćset dziewięćdziesiąt dwa tysiące czterysta dwadzieścia pięć złotych), w tym zadań:

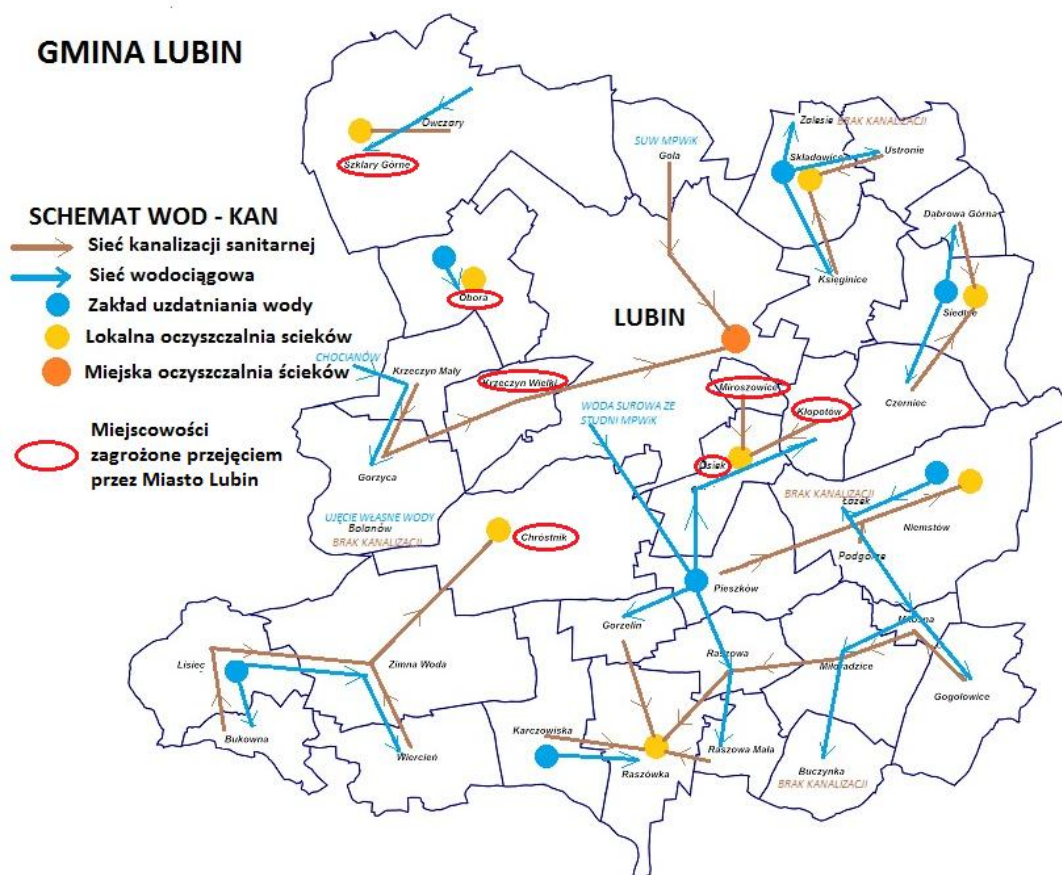
- 1) zleconych – 12.054.683,00 zł (dwanaście milionów pięćdziesiąt cztery tysiące sześćset osiemdziesiąt trzy złote), na które składały się m.in.:
  - a) świadczenia rodzinne, pielęgnacyjne oraz fundusz alimentacyjny i utrzymanie tychże świadczeń - ogółem na kwotę 3.302.473,00 zł,
  - b) ubezpieczenia zdrowotne płacone od świadczenia pielęgnacyjnego, specjalnego zasiłku opiekuńczego i zasiłku dla opiekuna – 18.311,00 zł,
  - c) wynagrodzenie dla opiekuna prawnego za sprawowanie opieki na kwotę 8.656,00 zł + 130,00 zł koszty obsługi zadania,
  - d) wydanie 109 Kart Dużej Rodziny – 285,00 zł
  - e) zwrot kosztów wydania decyzji uprawniających do świadczeń zdrowotnych – 1.620,00 zł
  - f) dodatki energetyczne – wypłacono 101 świadczeń na kwotę 1.446,00 zł, koszty obsługi zadania 29,00 zł, łącznie – 1.475,00 zł,
  - g) realizacja rządowego programu Rodzina 500 plus – 8.721.733,00 zł
- 2) własnych – 2.637.742,00 zł (dwa miliony sześćset trzydzieści siedem tysięcy siedemset czterdzieści dwa złote), na które składały się m.in.:
  - a) zasiłki celowe dla 102 rodzin na łączną kwotę – 38.030,00 zł,
  - b) pobyty w noclegowni, domu samotnej matki i inna pomoc rzeczowa oraz pokrycie kosztów pogrzebów na łączną kwotę – 7.647,00 zł,
  - c) zasiłki okresowe ze środków własnych – 2.307,00 zł,
  - d) dla 7 rodzin została udzielona pomoc w wyniku zaistniałego zdarzenia losowego, na kwotę – 6.200,00 zł,
  - e) koszt pobytu w domu pomocy społecznej dla 11 osób (116 świadczeń) – 299.259,00 zł,
  - f) usługi opiekuńcze – 370.527,00 zł,
  - g) dożywianie uczniów w szkołach – 49.392,00 zł,
  - h) dodatki mieszkaniowe – 25.028,00 zł,
  - i) wspieranie rodziny – obowiązki wykonywało 2 asystentów rodziny, wsparciem objętych było 11 rodzin – 56.056,00 zł,
  - j) piecza zastępcza – 81.541,00 zł
  - k) zespół interdyscyplinarny – 5.100,00 zł,
  - l) prace społecznie użyteczne – 11.200,00 zł,
  - m) zatrudnienie i utrzymanie ośrodka – 1.408.805,00 zł.

W Gminie Lubin zadania o charakterze użyteczności publicznej, których celem jest bieżące i nieprzerwane zaspokajanie zbiorowych potrzeb ludności w drodze świadczenia usług zaopatrzenia w wodę i odprowadzania ścieków prowadzi Przedsiębiorstwo Komunalne Gminy Lubin Sp. z o.o. z/s w Księginicach (PGK GL). W tym miejscu należy ponadto wskazać, iż Gmina Lubin oraz Miasto Lubin w zakresie odprowadzania ścieków oraz zaopatrzenia w wodę tworzą aglomerację, na podstawie uchwały nr XV/354/15 Sejmiku Województwa Dolnośląskiego z dnia 29 października 2015 r.

w sprawie wyznaczenia aglomeracji Lubin. W skład aglomeracji Lubin wchodzi Miasto Lubin oraz następujące miejscowości z terenu Gminy Lubin: Krzeczyn Mały, Krzeczyn Wielki, Gorzyca, Gola, Księginice, Składowice, Ustronie, Siedlce, Dąbrowa Górna, Czerniec, Niemstów, Pieszków, Osiek, Kłopotów, Miroszowice, Chrótnik, Lisiec, Bukowna, Wiercień, Zimna Woda, Obora. W tym zakresie, należy zauważyć, iż Rada Gminy Lubin uchwałą nr XXXVIII/245/2016 z dnia 12 września 2016 r. przyjęła koncepcję gospodarki ściekowej w Gminie Lubin, zgodnie z którą w ww. miejscowościach Gminy Lubin przewiduje się likwidację istniejących oczyszczalni ścieków i realizację tłocznych rurociągów tranzytowych do systemu kanalizacyjnego Miasta Lubin. Miejscowości Zalesie i Buczynka nie zostały skanalizowane. Utworzenie zatem aglomeracji Lubin jest doskonałym przykładem, że możliwa jest harmonijna, partnerska współpraca dwóch samorządów: Gminy Lubin oraz Miasta Lubin w zakresie realizacji zadań publicznych, bez konieczności dokonywania zmiany granic.

Ponadto, PGK GL eksploatuje 7 stacji uzdatniania wody zlokalizowanych w miejscowościach: Niemstów, Siedlce, Składowice, Obora, Lisiec, Karczowiska i Pieszków. Na 6 stacjach uzdatniania wody, wodę surową wydobywa się ze studni głębinowych – łącznie 13 eksploatowanych studni. Natomiast woda surowa na stacji uzdatniania wody w miejscowości Pieszków dostarczana jest z ujęć należących do MPWiK Sp. z o.o. w Lubinie. Dla miejscowości Krzeczyn Wielki, Gola, Chrótnik i Miroszowice PGK GL kupuje uzdatnioną wodę od MPWiK Sp. z o.o. w Lubinie, zaś dla miejscowości Krzeczyn Mały i Gorzyca od PWK Sp. z o.o. Chocianów oraz dla miejscowości Szklary Górne i Owczary od „Energetyka” Sp. z o.o. w Lubinie. Gmina Lubin zwodociągowana jest w 100%. Schemat sieci wodno – kanalizacyjnej w Gminie Lubin przedstawiony został na poniższej grafice.

Ludność Gminy Lubin korzystająca z instalacji:	
Wyszczególnienie	[% ogółu ludności]
wodociągowej	99,9
kanalizacyjnej	96,1

Gmina Lubin stanowi bardzo atrakcyjny teren, czego dowodem mogą być wysokie lokaty w konkursie Ranking Samorządów „Rzeczypospolitej” 2018, w którym Gmina Lubin zajęła 108 miejsce na 1555 możliwych. Ponadto, w sporządzanym przez Politechnikę Warszawską rankingu JST Zrównoważonego Rozwoju, Gmina Lubin w 2017 roku zajęła 69 miejsce na 1559 możliwych. W 2012 r. – w ramach II edycji Ogólnopolskiego Konkursu i Programu Certyfikacji Gmin i Powiatów „Rzeczypospolitej” – Gmina Lubin uzyskała tytuł „Samorządowego Lidera Edukacji 2012”. Tytuł ten Gmina Lubin uzyskała również w latach 2013 oraz 2014. W roku 2014, za działalność w dziedzinie edukacji, Gmina Lubin otrzymała tytuł „EURO-GMINA”.

Laureatem III miejsca w kategorii „Najpiękniejsza Wieś” w Konkursie „Piękna Wieś Dolnośląska” zorganizowanym przez Urząd Marszałkowski w roku 2013 zostały Gogołowice jako „Wieś pachnąca pigwą”, a w roku 2014 laureatem III miejsca w kategorii „Najpiękniejsza Wieś” została Bukowna, która zaprezentowała się konkursowemu Jury jako tematyczna „Wioska Świętojańska”.

W roku 2014 Gmina Lubin uzyskała tytuł i certyfikat „Przyjazna Polska” oraz nagrodę główną: statuetkę i certyfikat w kategorii „Dobre miejsce zamieszkania” (Premium Home Location) w ramach programu „Przyjazna Polska” afiliowanego przy Krajowej Izbie Gospodarczej.

Na atrakcyjność Gminy Lubin wpływa przede wszystkim wysokość wykorzystywanych środków unijnych, stopień bezrobocia, rozwój przedsiębiorczości, infrastruktura, poziom edukacji. Wszystko to udało się osiągnąć dzięki solidarnemu zaangażowaniu mieszkańców Gminy dla wspólnego dobra społeczności lokalnej, ich indywidualnym ambicjom, które narodziły się i dojrzały w „Małej Ojczyźnie” i przełożyły się na sukces całej wspólnoty gminnej. Wielkie zasługi należy również przypisać staraniom lokalnych władz samorządowych, które przyczyniały się do nawiązywania, utrzymywania i pielęgnowania stałych i bezpośrednich relacji z mieszkańcami Gminy Lubin, wysłuchując ich głosu, przyczyniając się do spełnienia ich oczekiwań, zaspokajania ich potrzeb, udzielania pomocy. Wskutek tego powstała Gmina, która osiągnęła wysoki stopień rozwoju, skupiona na podnoszeniu jakości życia swoich mieszkańców, czego wyrazem są prowadzone na jej terenie inwestycje.

W tym miejscu należy wskazać, iż wyłącznie w latach 2015 – 2018 w sołectwach: Chróstnik, Krzeczyn Wielki, Miroszowice, Osiek, Obora, Szklary Górne oraz Kłopotów, Gmina Lubin zrealizowała inwestycje o łącznej wartości 28.351.379 zł (dwadzieścia osiem milionów trzysta pięćdziesiąt jeden tysięcy trzysta siedemdziesiąt dziewięć złotych). W ujęciu na poszczególne sołectwa, kwoty wydatków inwestycyjnych za lata 2015 - 2018 prezentują się następująco: Chróstnik – 2,6 mln zł, Krzeczyn Wielki – 3,0 mln zł, Miroszowice – 3,4 mln zł, Osiek – 7,3 mln zł, Obora – 3,7 mln zł, Szklary Górne – 7,3 mln zł, Kłopotów – 1,1 mln zł.

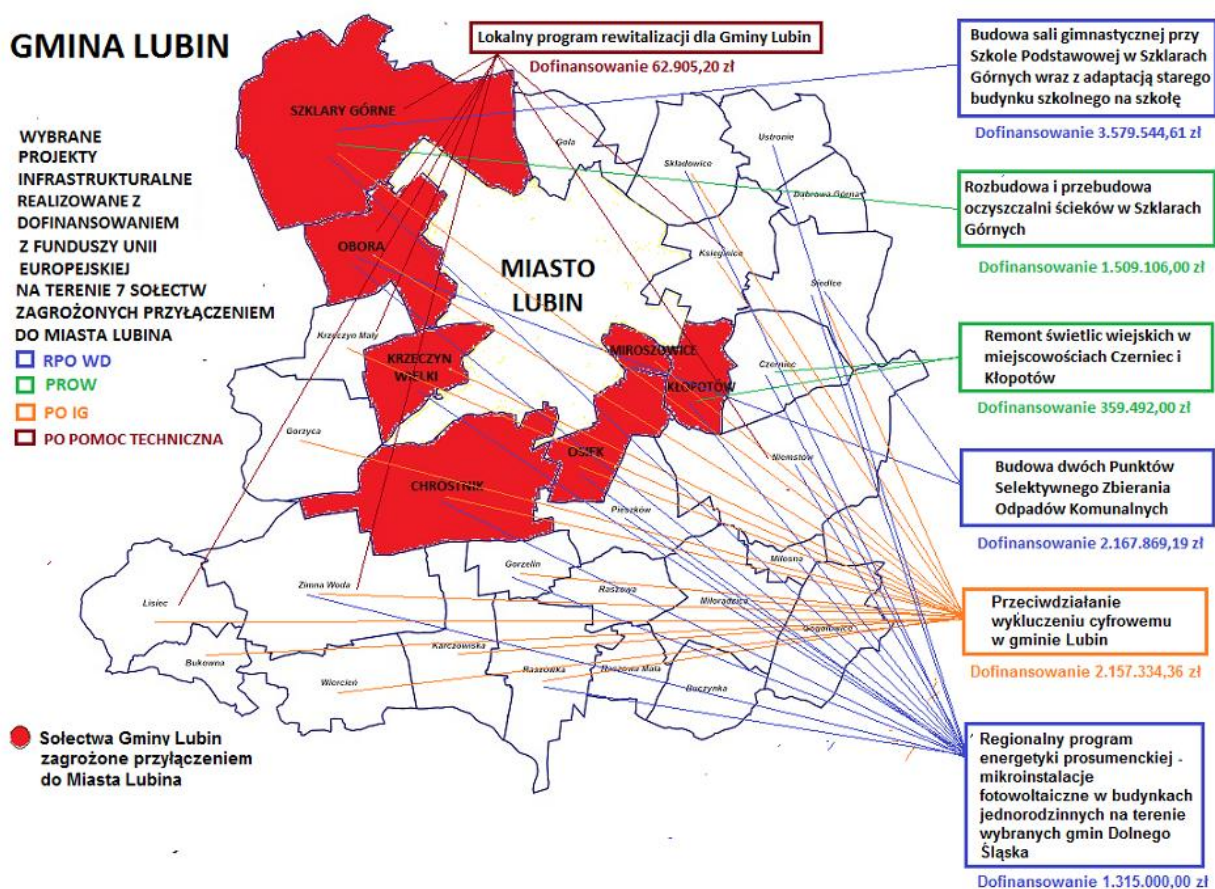
Wydatki na inwestycje w ww. sołectwach w latach 2015 – 2018 stanowiły 48% wszystkich wydatków inwestycyjnych poniesionych przez Gminę Lubin w tym okresie.

Zaplanowane wydatki inwestycyjne na rok 2019 w sołectwach objętych wnioskiem o zmianę granic przedstawia poniższa tabela (w zestawieniu nie ujęto środków na infrastrukturę wodno – kanalizacyjną).

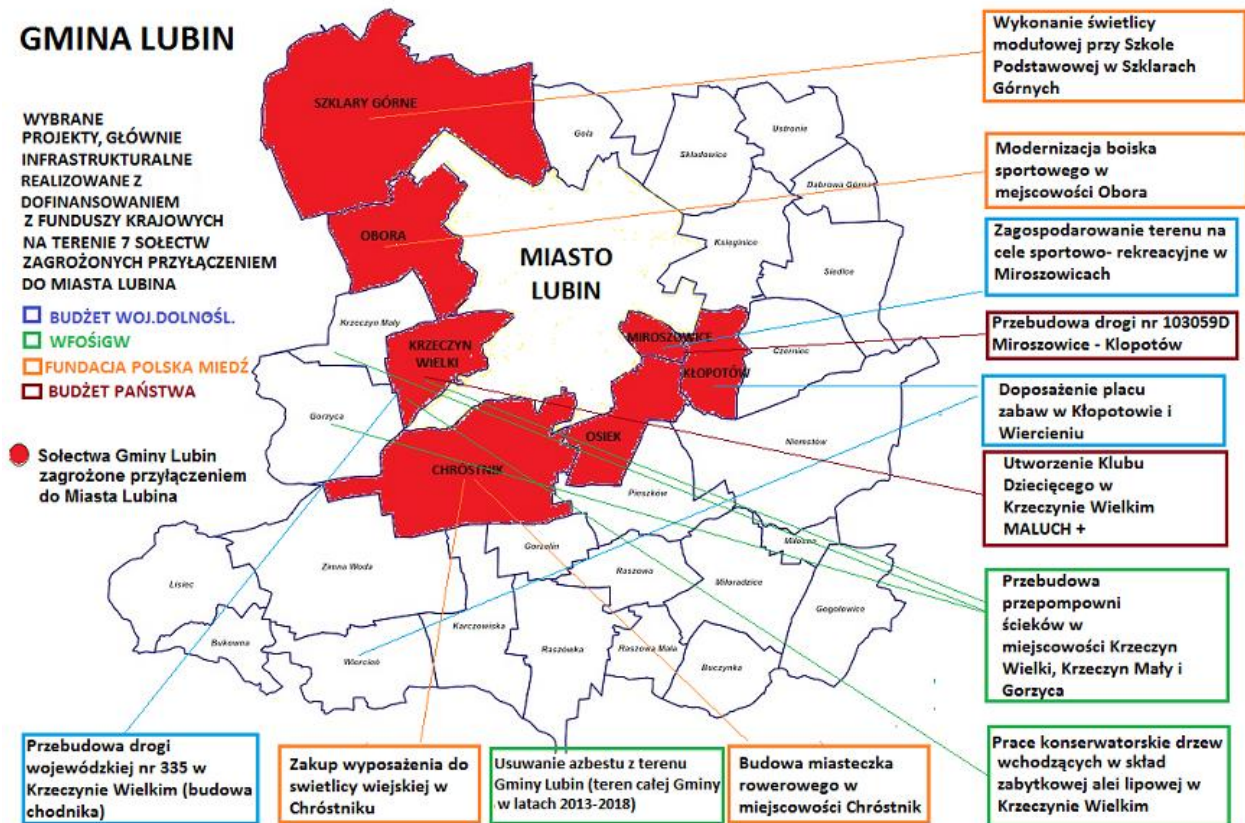
SOŁECTWO	RODZAJ ZADANIA	INWESTYCJE (w zł)		
		2019	lata następne	Razem:
1	3	6	7	10
CHRÓSTNIK	RAZEM, w tym:	769 319	496 300	1 265 619
	Drogi i oświetlenie	749 319	146 300	895 619
	Tereny rekreacyjno - sportowe, świetlice	5 000	0	5 000
	Inne	15 000	350 000	365 000
KŁOPOTÓW	RAZEM, w tym:	435 000	985 754	1 420 754
	Drogi i oświetlenie	135 000	835 754	970 754
	Tereny rekreacyjno - sportowe, świetlice	300 000	150 000	450 000
	Inne	0	0	0
KRZECZYN WIELKI	RAZEM, w tym:	3 450 631	4 301 944	7 752 575
	Drogi i oświetlenie	2 599 008	2 269 583	4 868 591
	Tereny rekreacyjno - sportowe, świetlice	671 623	2 032 361	2 703 984
	Inne	180 000	0	180 000
MIROSZOWICE	RAZEM, w tym:	1 037 244	1 100 447	2 137 691
	Drogi i oświetlenie	1 011 244	950 447	1 961 691
	Tereny rekreacyjno - sportowe, świetlice	26 000	150 000	176 000
	Inne	0	0	0
OBORA	RAZEM, w tym:	3 446 558	2 101 624	5 548 182
	Drogi i oświetlenie	3 291 558	2 101 624	5 393 182
	Tereny rekreacyjno - sportowe, świetlice	155 000	0	155 000
	Inne	0	0	0
OSIEK	RAZEM, w tym:	1 910 103	3 194 634	5 104 737
	Drogi i oświetlenie	1 865 103	3 155 634	5 020 737
	Tereny rekreacyjno - sportowe, świetlice	45 000	39 000	84 000
	Inne	0	0	0
SZKLARY GÓRNE	RAZEM, w tym:	2 518 672	2 956 911	5 475 583
	Drogi i oświetlenie	1 418 772	2 021 911	3 440 683
	Tereny rekreacyjno - sportowe, świetlice	5 000	5 000	10 000
	Inne	1 094 900	930 000	2 024 900

SOŁECTWA ZAGROŻONE PRZEJĘCIEM PRZEZ MIASTO LUBIN	OGÓLEM, w tym:	13 567 527	15 137 614	28 705 141
	Drogi i oświetlenie	11 070 004	11 481 253	22 551 257
	Tereny rekreacyjno - sportowe, świetlice	1 207 623	2 376 361	3 583 984
	Inne	1 289 900	1 280 000	2 569 900

Na poniższej grafice przedstawione zostało z kolei wykorzystanie środków pochodzących z funduszy Unii Europejskiej na terenach zagrożonych przyłączeniem do Miasta Lubina.

Wykorzystanie zaś środków z funduszy krajowych na terenach zagrożonych przyłączeniem do Miasta Lubina, przedstawia się następująco.

Fakt, że Gmina Lubin stworzyła bardzo dogodne warunki do życia, osiągnęła wysoki poziom urbanizacji, a mieszkańcy chętnie się w niej osiedlają, nie może aktualnie być powodem jej ukarania za gospodarność oraz sprawność działania. W ten sposób może bowiem dojść do sytuacji w której inne gminy nie będą chciały dalej się rozwijać w obawie przed tym, że zostaną wchłonięte przez większe jednostki, które będą powoływać się na kwestię suburbanizacji i zacierania się granic pomiędzy jednostkami samorządu terytorialnego.

IV. Wpływ powiększenia granic Miasta Lubina na terytorium Gminy Lubin, na jej więzi społeczne i kulturowe oraz na wykonywanie zadań publicznych.

Propozycja zmiany granic Miasta Lubina, zaakceptowana uchwałą nr II/17/18 Rady Miejskiej w Lubinie z dnia 19 grudnia 2018 roku w sprawie zmiany granic Gminy Miejskiej Lubin oraz przeprowadzenia konsultacji, nie opiera się na jakichkolwiek wiarygodnych analizach, studiach lub innych opracowaniach uwzględniających skutki realizacji takiej koncepcji w kontekście celowościowym, ekonomicznym i społecznym. Oceniając zaś wymiar korzyści i strat stwierdzić należy, iż bilans ten wypada zdecydowanie na niekorzyść Miasta Lubina, które w zasadzie nie może nic zaoferować mieszkańcom sołectw: Chróstnik, Krzeczyn Wielki, Miroszowice, Osiek, Obora, Szklary Górne i Kłopotów.

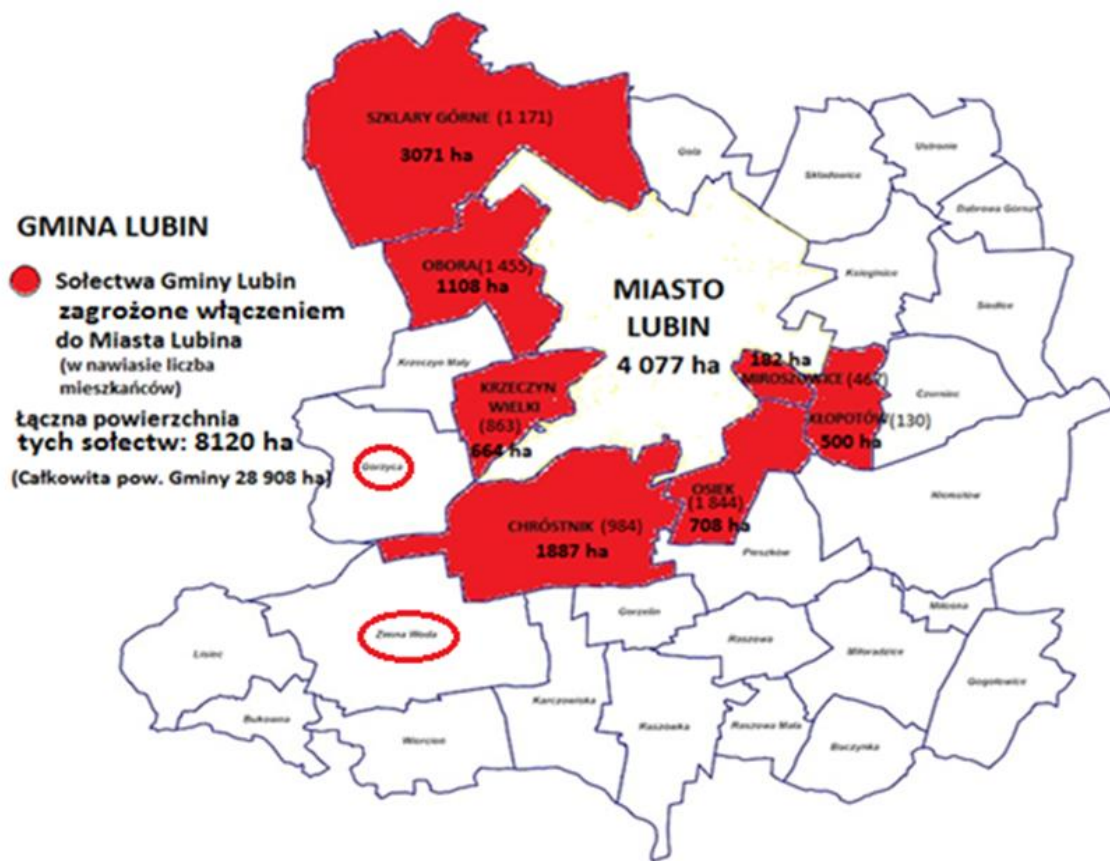
A. Wpływ powiększenia granic Miasta Lubin na terytorium Gminy Lubin.

Przede wszystkim, opisana powyżej uchwała Rady Miejskiej w Lubinie nie wskazuje jaki wpływ będzie miało powiększenie granic Miasta Lubin na terytorium Gminy Lubin. Co więcej, informacji tych nie zawiera również mapa stanowiąca załącznik do rzeczonyj uchwały, która ma charakter jedynie poglądowy.

Władze Miasta Lubina nie przeprowadziły analiz w tym zakresie również na jakimkolwiek późniejszym etapie postępowania związanym z planowaną zmianą granic Miasta Lubina – informacje te nie zostały także przekazane mieszkańcom naszej Gminy. Jedyne informacje, jakie zostały podane w uchwale nr II/17/18 Rady Miejskiej w Lubinie z dnia 19 grudnia 2018 roku dotyczą powierzchni obszarów, które mają zostać włączone w granice Miasta Lubina. Wynika z nich, że zmiana granic dotyczyłaby terenu obejmującego powierzchnię 8 120 hektarów, co stanowi 28 % ogółu terytorium Gminy Lubin.

Powierzchnia miejscowości Gminy Lubin zagrożonych przyłączeniem do Miasta Lubin			
Miejscowość	[ha]	[km²]	%
Chróstnik	1 887	18,87	
Kłopotów	500	5,00	
Krzeczyn Wielki	664	6,64	
Miroszowice	182	1,82	
Obora	1 108	11,08	
Osiek	708	7,08	
Szklary Górne	3 071	30,71	
Razem 7 miejscowości	8 120	81,2	28
OGÓLEM GMINA LUBIN	28 908	289,08	100

Włączenie ww. terenów do obszaru Miasta Lubin spowoduje, iż Miasto Lubin będzie 3 razy większe niż obecnie. Należy bowiem wskazać, iż Miasto Lubin z powierzchnią 121,97 km² będzie większe m.in. od Barcelony (100,4 km²), Paryża (105,4 km²), Rzeszowa (120 km²), Torunia (116 km²), Wałbrzycha (85 km²), Legnicy (56 km²). Z kolei, ewentualna zmiana granic dla Gminy Lubin będzie oznaczała, iż sołectwa: Krzeczyn Mały oraz Gorzyca zostaną odcięte od terytorium Gminy Lubin. W konsekwencji, Gmina Lubin zostanie podzielona na dwa niepołączone ze sobą obszary, co niewątpliwie pozostaje w sprzeczności z regulacją art. 4 ust. 3 ustawy o samorządzie gminnym.

Planowana zmiana granic, to powiększenie Lubina o tereny około 8.120 hektarów z czego większość stanowią gospodarstwa rolne oraz tereny zabudowane. Są to w znaczącej części tereny w odniesieniu do których brak jest możliwości ich rozwoju po powiększeniu Lubina. Występuje tutaj bowiem problem własności prywatnej oraz gruntów rolnych o wysokiej przydatności rolniczej, które z kolei podlegają ochronie zgodnie z ustawą o ochronie gruntów rolnych i leśnych. Tym samym nie sposób uznać, jakoby wnioskowana zmiana mogła wpłynąć na uporządkowanie i wykorzystanie przestrzeni publicznej. Wręcz przeciwnie, zmiana ta może przynieść dokładnie odwrotny skutek.

Powiększenie Miasta Lubina o prawie 67% jego dotychczasowej powierzchni o wskazane wyżej tereny spowoduje jego „rozlanie”, co jest niezgodne z dokumentem Krajowa Polityka Miejska 2023, gdzie podkreśla się, iż miasta mają być spójne, zwarte i zrównoważone. Nie sposób również nie zauważyć, iż proponowana zmiana granic ma na celu wykorzystanie potencjału istniejącego już w Gminie Lubin. Mianowicie, Gmina Lubin stworzyła bardzo dogodne warunki do życia oraz osiągnęła wysoki poziom urbanizacji. Atuty Gminy Lubin, która dzięki dobremu zarządzaniu przez samorządowców została wyposażona w rozwiniętą infrastrukturę i stała się pożądanym miejscem zamieszkania wielu ludzi, w sposób nieuprawniony posłużyły Prezydentowi Miasta Lubina do zbudowania argumentacji na rzecz proponowanej zmiany granic. Nie ulega wątpliwości, iż po przyłączeniu sąsiednich miejscowości, dla Lubina priorytetem będzie nadal centrum miasta. Wydatki i inwestycje dotyczące przyłączonych obszarów spychane zaś będą na dalszy plan lub odkładane w nieskończoność, co w konsekwencji spowoduje, iż tereny te staną się głębokimi, zacofanymi peryferiami Lubina, co obecnie ma miejsce w odniesieniu do dzielnic peryferyjnych Lubina. Mając na uwadze powyższe, nie można również tracić z pola widzenia, że finalnie, władze Lubina poszerzając granice

Miasta osiągną efekt przeciwny do zamierzonego. Zamiast bowiem prężnie działającego wielkiego centrum regionu, powstanie miasto peryferyjne o małomiasteczkowej zabudowie, w której istotną część obszaru będą zajmować obszary rolnicze. Mając na uwadze racjonalne kształtowanie przestrzeni, wskazane jest, aby obszar proponowany do włączenia wykazywał cechy miasta, czego nie można stwierdzić w odniesieniu do położonych w Gminie Lubin sołectw: Chróstnik, Kłopotów, Krzeczyn Wielki, Miroszowice, Obora, Osiek oraz Szklary Górne.

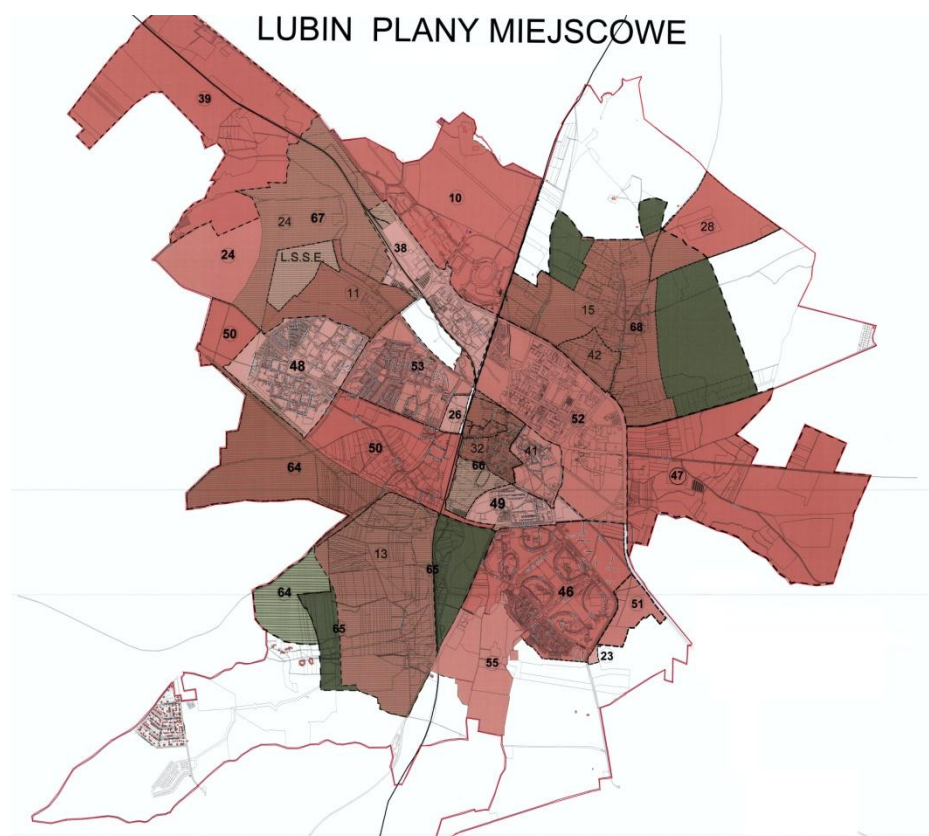
W tym miejscu należy również zwrócić uwagę, iż w Mieście Lubin około 25% jego powierzchni nie jest objęte żadnym planem zagospodarowania przestrzennego. Z kolei, Gmina Lubin posiada miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego na 100% swojej powierzchni, co niewątpliwie wpływa na harmonijny rozwój Gminy. W tym zakresie należy wskazać, iż na terenach planowanych do włączenia do Miasta Lubin obowiązują następujące miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego:

- 1) miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego Gminy Lubin dla obrębu Chróstnik, przyjęty uchwałą Rady Gminy Lubin nr XXXII/210/216 z dnia 17 maja 2016 r.,
- 2) miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego Gminy Lubin dla obrębu Kłopotów, przyjęty uchwałą Rady Gminy Lubin Nr XXXI/202/2016 z dnia 18 kwietnia 2016 r.,
- 3) miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego gminy Lubin dla obrębu Krzeczyn Wielki, przyjęty uchwałą Rady Gminy Lubin Nr XL/263/2016 z dnia 4 listopada 2016r.,
- 4) miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego dla części obszaru Gminy Lubin obejmującego obręb Miroszowice, przyjęty uchwałą Rady Gminy Lubin Nr XLVIII/360/2014 z dnia 30 stycznia 2014 r.,
- 5) miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego gminy Lubin dla obrębu Obora, przyjęty uchwałą Rady Gminy Lubin Nr XL/262/2016 z dnia 4 listopada 2016 r.,
- 6) miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego gminy Lubin dla obrębu Osiek, przyjęty uchwałą Rady Gminy Lubin Nr XXXII/207/2016 z dnia 17 maja 2016 r.,
- 7) miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego gminy Lubin dla obrębu Szklary Górne, przyjęty uchwałą Rady Gminy Lubin Nr XXX/185/2016 z dnia 30 marca 2016r.
- 8) miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego dla terenów położonych w obrębie Obora uchwalony uchwałą Rady Gminy Lubin Nr IV/48/2019 z dnia 5 lutego 2019 r., ogłoszony w Dzienniku Urzędowym Województwa Dolnośląskiego 19 lutego 2019 r. poz. 1136 (w zakresie złóż kruszywa naturalnego),
- 9) miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego dla obszaru położonego w obrębach Obora, Krzeczyn Mały i Krzeczyn Wielki uchwalony uchwałą Rady Gminy Lubin Nr IV/52/2019 z dnia 5 lutego 2019 r., ogłoszony w Dzienniku Urzędowym Województwa Dolnośląskiego 19 lutego 2019 r. poz. 1140 (w zakresie strefy aktywności gospodarczej),
- 10) zmiana miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego gminy Lubin dla obrębu Krzeczyn Wielki uchwalony uchwałą Rady Gminy Lubin Nr IV/49/2019 z dnia 5 lutego 2019 r., ogłoszony w Dzienniku Urzędowym Województwa Dolnośląskiego 19 lutego 2019 r. poz. 1137(w zakresie zmiany układu dróg wewnętrznych).

Powyższe plany (w szczególności pierwszych siedem) wprowadzają regulacje służące zachowaniu ładu przestrzennego oraz charakteru zabudowy i zagospodarowania terenów właściwe dla układów ruralistycznych (wiejskich). Charakterystyczną cechą układów wiejskich jest połączenie terenów osiedlowych (obejmujących zabudowę mieszkalną i usługową) z terenami upraw obejmującymi grunty orne, łąki, pastwiska, lasy, wody. Tradycyjną zabudowę wsi charakteryzuje powtarzalność form, rytm układu zagród oraz stosowanie tych samych materiałów budowlanych. Podstawowym elementem przestrzennym jest zagroda, w której skład wchodzi budynki mieszkalne, inwentarskie, gospodarcze i magazynowe. Współcześnie tereny wiejskie pełnią też ważną rolę mieszkaniową, wypoczynkową i turystyczną.

Symptomatycznym w tym zakresie jest również fakt, iż części Miasta Lubin sąsiadujące z sołectwami planowanymi do włączenia w granice Miasta Lubin takimi jak Krzeczyn Wielki, Chrótnik, Osiek, Miroszowice nie posiadają planów zagospodarowania przestrzennego. Tym samym, mając na uwadze wyłącznie aspekt planistyczny, nie można stwierdzić, iż pomiędzy terenami planowanymi do włączenia a Miastem Lubin istnieją związki funkcjonalne, które przemawiałyby za włączeniem tych obszarów do Miasta Lubina.

B. Wpływ powiększenia granic Miasta Lubina na więzi społeczne i kulturowe Gminy Lubin.

Niebagatelne znaczenie ma przede wszystkim wpływ powiększenia Miasta Lubina na więzi społeczne i kulturowe Gminy Lubin. Istnieje bowiem uzasadnione ryzyko utraty tożsamości, przynależności społecznej mieszkańców przyłączonych miejscowości, opartej między innymi na wieloletnich tradycjach kulturowych oraz roli organów

jednostek pomocniczych Gminy w społeczności lokalnej. Przez lata mieszkańcy tworzyli Gminę, której ostateczny kształt i charakter zawdzięczają wspólnemu wysiłkowi. Aktualne zaś, zamierzenia władz Miasta Lubina prowadzą do zniweczenia tego dorobku.

Z zasady demokratycznego państwa prawnego wynika obowiązek poszanowania kształtujących się w procesie historycznym, w oparciu o już istniejące terytorium, więzi społecznych, gospodarczych i kulturowych, łączących mieszkańców każdej z jednostek samorządu terytorialnego w skali kraju, wyrażonej przez art. 2 Konstytucji RP w związku z art. 15 ust. 2 Konstytucji RP i innymi postanowieniami Konstytucji. W tym miejscu przypomnieć wypada, iż zgodnie z art. 15 Konstytucji RP „1. *Ustrój terytorialny Rzeczypospolitej Polskiej zapewnia decentralizację władzy publicznej.* 2. *Zasadniczy podział terytorialny państwa uwzględniający więzi społeczne, gospodarcze lub kulturowe i zapewniający jednostkom terytorialnym zdolność wykonywania zadań publicznych określa ustawa.*” Na rolę przedstawionych czynników w kształtowaniu zasadniczego podziału terytorialnego państwa zwraca również uwagę przepis art. 4 ust. 3 ustawy o samorządzie gminnym, podkreślając, że ustalenie oraz zmiana ich granic powinna zostać dokonana w sposób zapewniający terytorium możliwie jednorodne ze względu na układ osadniczy i przestrzenny, uwzględniający więzi społeczne, gospodarcze i kulturowe oraz zapewniający zdolność wykonywania zadań publicznych.

Więzi społeczne oznaczają ogół stosunków społecznych łączących jednostki w grupy i kręgi społeczne. Z kolei więzi gospodarcze bazują na powiązaniach majątkowych, finansowych, w tym także komunikacyjnych pomiędzy obszarami tworzącymi wspólne terytorium. Więzi kulturowe obejmują natomiast swoim zakresem wspólną historię, tradycję, obyczaje i niekiedy także religię. W piśmiennictwie podkreśla się przy tym, że podział terytorialny powinien uwzględniać „*nie tylko istniejącą już szeroko pojętą infrastrukturę (gospodarczą, komunikacyjną, edukacyjną, kulturalną itp.) i powstałe na jej podstawie związki, ale sposób jej wykorzystania oraz czynniki natury psychologicznej. Kształtują się one przez dłuższy czas pod wpływem różnorodnych czynników, także i dotychczasowych podziałów terytorialnych*”¹. W doktrynie prawa nie ulega też wątpliwości, iż „*O istocie samorządu terytorialnego obok decentralizacji i pomocniczości decyduje również ściśle z nim istnienie interesu lokalnego. To ten interes pozwala na wyodrębnienie określonego podmiotu samorządu terytorialnego, rozstrzyga o jego zdolności do funkcjonowania, czyli jednym słowem – o jego bycie. Interes ten opiera się na trwałych więziach wskazanych przez Konstytucję*”².

Mając na uwadze powyższe, Rada Gminy Lubin wskazuje, iż czynnikiem łączącym mieszkańców Gminy Lubin jest niewątpliwie niezatarta świadomość przynależności do Małej Ojczyzny oraz poczucie wspólnoty interesów i wartości, co potwierdziły w sposób niebudzący wątpliwości wyniki konsultacji społecznych, przeprowadzonych w sprawie planowanej zmiany granic Miasta Lubin.

Przeciwko wyłączeniu z Gminy Lubin obszaru sołectwa Chróstnik, obszaru sołectwa Krzeczyn Wielki, obszaru sołectwa Miroszowice, obszaru sołectwa Osiek, obszaru sołectwa Obora, obszaru sołectwa Szklary Górne oraz obszaru sołectwa Kłopotów, i włączeniu tego obszaru do Miasta Lubin opowiedziało się bowiem 10 301 mieszkańców Gminy Lubin biorących udział w konsultacjach społecznych, co stanowi 98,23%, przy wyjątkowo wysokim udziale mieszkańców w konsultacjach społecznych wynoszącym 62,98% ogółu mieszkańców.

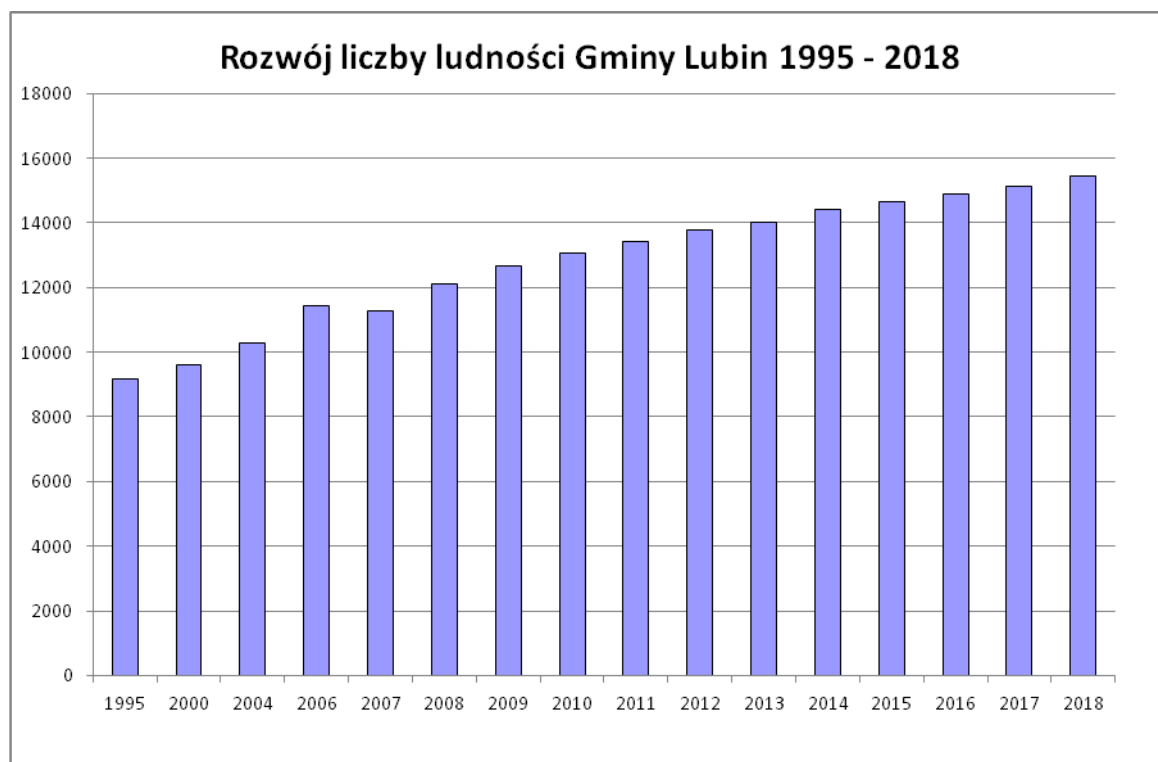
¹ B. Banaszak, Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej. Komentarz, Legalis 2012.

² B. Banaszak, Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej. Komentarz, Legalis 2012.

Nie powinno tym samym budzić wątpliwości, iż przeprowadzone konsultacje społeczne dały wyraz identyfikacji działań i przekonań zdecydowanej większości mieszkańców Gminy, działających w obronie wspólnego dobra i tożsamości. Choć wynik konsultacji społecznych nie wiąże, to zdaniem Rady Gminy Lubin w sprawie zmiany granic wynik ten powinien mieć charakter decydujący. Stanowisko Rady Gminy Lubin opiera się na wypracowanym już w tym względzie dorobku orzecznictwym. Jedyne tytułem przykładu, Wnioskodawca zwraca w tym zakresie uwagę na wyrok Naczelnego Sądu Administracyjnego z dnia 7 sierpnia 2013 roku³ w uzasadnieniu którego Sąd wskazał, iż „Wynik konsultacji (referendum) ma znaczenie nie tylko polityczne, ale i prawne – konsultacje (referendum) są nieodzowną przesłanką zmian. Wyniki konsultacji (referendum) odzwierciedlają bowiem nie tylko stanowisko wspólnot mieszkańców, jeśli chodzi o ocenę działania organów ich „własnych” gmin, ale także stosunek do spornego terytorium”.

Zmiana granic poprzez wyłączenie obszaru sołectwa Chróstnik, obszaru sołectwa Krzeczyn Wielki, obszaru sołectwa Miroszowice, obszaru sołectwa Osiek, obszaru sołectwa Obora, obszaru sołectwa Szklary Górne oraz obszaru sołectwa Kłopotów z granic Gminy Lubin i włączeniu ich do granic Miasta Lubina spowoduje, iż liczba mieszkańców Gminy zmniejszy się o 6 914 osób, tj. 44,7 % ogólnej liczby mieszkańców.

Należy w tym miejscu wskazać, iż na przestrzeni 23 lat liczba mieszkańców Gminy Lubin wzrosła niemal o 6,3 tys. osób – od 9,2 tys. w 1995 r. do 15,5 tys. w grudniu 2018 r. Natomiast, liczba mieszkańców Miasta Lubin zmalała od roku 1995 o ponad 10,5 tys. osób – z 83,4 tys. w 1995 r. do 72,9 tys. w grudniu 2017 r. (obecnie ludność Lubin wynosi ok. 70 tys. mieszkańców).

³ Zob. Wyrok Naczelnego Sądu Administracyjnego z dnia 7 sierpnia 2013 roku, sygn. akt II OSK 1371/13, zob także wyrok Trybunału Konstytucyjnego z dnia 4 listopada 2003 roku, sygn. K 1/03, OTK-A 2003, Nr 8, poz. 85).

Obserwując zmieniającą się liczbę ludności Gminy Lubin na przestrzeni lat 1995 – 2018 można ponadto stwierdzić, że od roku 1995 do roku 2006 następował wzrost liczby mieszkańców, w roku 2007 odnotowano niższą liczbę mieszkańców w stosunku do roku ubiegłego, natomiast od 2008 roku do roku 2018 następuje stały wzrost liczby mieszkańców, co można powiązać z dynamicznym rozwojem budownictwa jednorodzinnego i osiedlaniem się w Gminie mieszkańców z terenów miejskich.

Tabela. Liczba ludności Gminy Lubin w latach 2009 – 2018 (z podziałem na miejscowości), kolorem oznaczono 7 sołectw zagrożonych włączeniem do Miasta Lubina

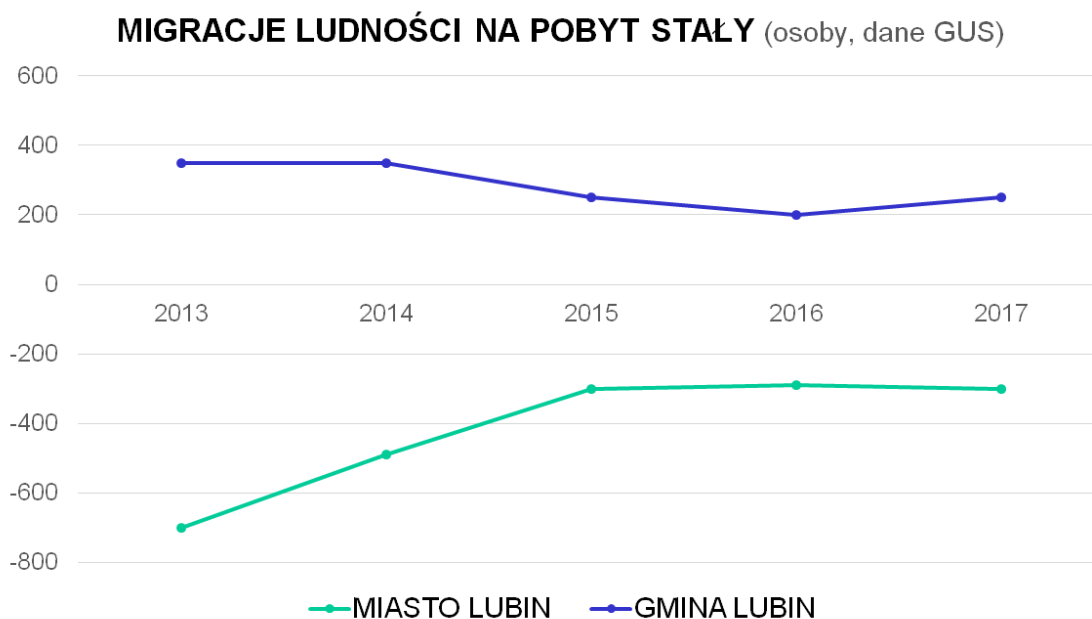
Źródło: dane Urzędu Gminy w Lubinie

Miejscowość	Rok 2009	Rok 2010	Rok 2011	Rok 2012	Rok 2013	Rok 2014	Rok 2015	Rok 2016	Rok 2017	Rok 2018	Zmiana
Bolanów	11	11	11	11	10	9	8	8	8	8	-3
Buczynka	53	52	51	54	54	54	49	48	48	48	-5
Bukowna	147	143	140	135	131	129	126	122	115	113	-34
Chróstnik	903	937	951	946	943	974	978	990	982	984	+81
Czerniec	334	352	349	351	352	363	358	377	396	398	+64
Dąbrowa Górna	84	83	81	81	80	80	81	84	86	87	-3
Gogołowice	284	285	288	288	287	295	296	290	297	299	+15
Gola	180	184	191	203	201	215	218	230	255	262	+82
Gorzelin	170	168	169	168	172	174	177	179	178	178	+8
Gorzycza	409	435	441	462	475	530	545	558	580	595	+186
Karczowiska	302	310	346	361	367	380	384	382	394	400	+98
Kłopotów	105	103	109	113	112	124	126	128	127	131	+26
Krzeczyn Mały	224	228	225	229	232	234	238	241	251	266	+42
Krzeczyn Wielki	723	724	756	790	823	835	836	841	850	856	+133
Księginice	697	698	686	689	690	687	675	670	668	670	-29
Lisiec	272	277	270	274	264	262	265	264	265	273	+1
Lubków	8	9	9	8	8	8	2	2	2	2	-6
Łazek	18	18	18	17	15	16	15	17	21	20	+2
Miłoradzice	350	373	396	408	411	412	415	410	418	425	+75
Miłosna	182	204	211	214	223	231	234	228	235	247	+65
Miroszowice	309	328	353	363	381	417	430	437	442	468	+159
Niemstów	818	842	862	878	891	891	922	931	931	960	+142
Obora	1 016	1 058	1 076	1 129	1 150	1 211	1 305	1 351	1 428	1 461	+445
Osiek	1 117	1 202	1 289	1 380	1 468	1 561	1 627	1 682	1 727	1 837	+720
Pieszków	417	426	448	450	465	475	485	477	491	488	+71
Podgórze	23	22	22	17	15	15	14	14	12	12	-11
Raszowa	200	201	204	211	212	211	215	207	203	203	+3
Raszowa Mała	86	85	81	69	67	67	65	65	66	66	-20

Raszówka	969	973	996	1000	995	1001	991	1009	988	979	+10
Siedlce	468	474	484	495	493	500	490	486	478	486	+18
Składowice	320	318	322	337	345	356	355	372	381	385	+65
Szklary Górne + Owczary	840	903	942	993	1 030	1 034	1 082	1 118	1 145	1 173	+333
Ustronie	29	29	29	30	30	35	39	44	44	43	+14
Wiercień	89	90	86	81	83	81	77	77	80	76	-13
Wiercień	221	221	222	223	223	220	218	216	214	215	-6
Zalesie	13	16	16	17	17	18	20	20	21	20	+7
Zimna Woda	293	301	306	308	302	308	310	314	310	315	+22
RAZEM	12 684	13 083	13 436	13 783	14 017	14 413	14 671	14 889	15 137	15 449	2 765

Największy wzrost liczby mieszkańców od 2009 r. do 2018 r. nastąpił w miejscowościach Osiek (+720), Obora (+445), Szklary Górne z Owczarami (+347), Gorzyca (+186), Niemstów (+142) i Krzeczyn Wielki (+133).

Warto również wskazać, iż także saldo migracji w Gminie Lubin od dłuższego czasu jest dodatnie i wyższe niż +200. Natomiast, w Mieście Lubin saldo migracji jest ujemne i kształtuje się na poziomie -300.

Celem władz Miasta Lubin jest przejęcie najbardziej dynamicznie rozwijających się terenów Gminy Lubin, na których mieszka 44,7% ludności gminy. Ponadto, przez ostatnie 4 lata liczba ludności w Gminie Lubin wzrosła o 1046 osób, z czego aż 72% (758 osób) to nowi mieszkańcy siedmiu miejscowości planowanych do przyłączenia do Miasta Lubin. W konsekwencji, ewentualna zmiana granic spowoduje, że Gmina Lubin utraci swoje najbardziej dynamicznie rozwijające się obszary.

Zmiana liczby ludności w miejscowościach Gminy Lubin zagrożonych przyłączeniem do Miasta Lubina w latach 2014 – 2019 (I)				
Miejscowość	Rok 2014	Rok 2019	%	Zmiana
Chróstnik	974	984		+10
Kłopotów	124	130		+6
Krzeczyn Wielki	835	863		+28
Miroszowice	417	467		+50
Obora	1 211	1 455		+244
Osiek	1 561	1 844		+283
Szklary Górne	1 034	1 171		+137
Razem 7 sołectw:	6 156	6 914	44,7	+758
Razem pozostałe 24 sołectwa:	8 257	8 545	55,3	+288
OGÓLEM GMINA LUBIN	14 413	15 459	100,0	+1 046

Jednym z argumentów, którymi posługuje się Prezydent Miasta Lubina, aby przekonać do zmiany granic, jest zachodzący proces depopulacji w Mieście Lubin. Z przedstawionych powyżej danych oraz wykresów wynika, iż faktycznie proces ten ma miejsce w Mieście Lubin. Jednakże wskazać raz jeszcze należy, iż przez zmianę granic administracyjnych nie zmieni się indeks urodzeń. Co więcej, zmiana granic nie spowoduje także, iż ludzie nabiorą chęci do posiadania większej ilości dzieci, nie zachęci to również do osiedlania się w nowych granicach miasta. Przytoczony powyżej argument Prezydenta Miasta Lubina nie został ponadto wsparty żadnymi analizami, czy też ekspertyzami, tym samym powyższa argumentacja Prezydenta Miasta Lubina nie może w ocenie Rady Gminy Lubin stanowić usprawiedliwionego powodu tak drastycznej zmiany granic z istotną szkodą po stronie Gminy Lubin.

Ponadto, należy wskazać, iż na skutek wchłonięcia przez Miasto Lubin, wspomnianych wyżej sołectw Gmina straci znaczną część swojego budżetu. Likwidacji ulegną funkcjonujące w Gminie Ochotnicze Straże Pożarne, Koła Gospodyń Wiejskich, świetlice i działające przy nich Artystyczne Zespoły Ludowe (kultywujące tradycje powojennych osadników, zasiedlających te tereny), szkoły i formy wychowania przedszkolnego (miejsca wychowania przedszkolnego oraz opieki żłobkowej, w których gromadzą się dzieci z terenu całej gminy). We wszystkich tych miejscowościach funkcjonują nowe lub wyremontowane w ostatnich latach, takie obiekty jak: biblioteki, świetlice wiejskie z pełnym wyposażeniem w sprzęt AGD - Osiek, Obora, Chróstnik, Miroszowice, Kłopotów, Krzeczyn Wielki (w budowie), wielofunkcyjne kompleksy rekreacyjno-sportowe (boiska, korty tenisowe, siłownie plenerowe) – Chróstnik, Szklary Górne, Obora, Miroszowice, Kłopotów, Osiek, Krzeczyn Wielki oraz wybudowane w 2015r., Miasteczko Ruchu Drogowego w Chróstniku, które służy celom edukacyjnym i praktycznym, odnoszącym się do bezpieczeństwa w ruchu drogowym (różnych miejscowości.). Na uwagę zasługuje fakt, iż w nowo wybudowane boiska trawiaste (w miejscowościach Szklary Górne, Obora, Kłopotów (w przygotowaniu) spełniają wszelkie normy dopuszczające te obiekty do rozgrywek ligowych, a nadto posiadają nowoczesne i automatyczne systemy do podlewania boisk, które nawet w obecnych czasach nie stanowią wyposażenia standardowego.

Gmina Lubin utraci także największe świetlice (w miejscowości Osiek i Obora), które pozwalały na rozwijanie życia kulturalnego tej gminy; tu koncentruje się życie kulturalne gminy Lubin - organizowane są spotkania, gminne imprezy i uroczystości o charakterze gminnym i ponad gminnym, a także utraci szkoły, zarówno z bardzo dobrą bazą dydaktyczną, z której korzystają dzieci w przedziale wieku od 3 -15 (oddziały i punkty przedszkolne, szkoły podstawowe) oraz bardzo nowoczesną bazę sportową, do których m.in. niewątpliwie należy:

- kompleks sportowy oddany do użytku we wrześniu 2018 r., przy Szkole Podstawowej w Krzeczynie Wielkim; obiekt wyposażony jest w wielofunkcyjne boisko o sztucznej nawierzchni (na którym można grać w: piłkę ręczną, nożną, siatkówkę, koszykówkę oraz tenis ziemny), bieżnię 3 torową, skocznię w dal i do trójskoku oraz 4 torową bieżnię sprinterską,
- wielofunkcyjne boisko oraz korty tenisowe w Osieku przy Szkole Filialnej i świetlicy wiejskiej,
- boisko wielofunkcyjne w Szklarach Górnych.

C. Wpływ zmiany granic na zdolność wykonywania przez Gminę Lubin zadań publicznych.

Planowana zmiana granic Miasta Lubin, polegająca na wyłączeniu obszaru sołectwa Chróstnik, obszaru sołectwa Krzeczyn Wielki, obszaru sołectwa Miroszowice, obszaru sołectwa Osiek, obszaru sołectwa Obora, obszaru sołectwa Szklary Górne oraz obszaru sołectwa Kłopotów z granic Gminy Lubin i włączeniu ich do granic Miasta Lubin w sposób istotny zaburzy, a wręcz uniemożliwi wykonywanie zadań publicznych.

W związku z bardzo wysokim stopniem zadłużenia Miasta Lubin, istnieje niewielkie prawdopodobieństwo inwestowania na planowanych do włączenia do Miasta terenach sołectwa Chróstnik, Krzeczyn Wielki, Miroszowice, Osiek, Obora, Szklary Górne oraz Kłopotów.

Włączenie wskazanych wyżej sołectw do Miasta Lubin spowoduje konieczność zmian teleadresowych, szyldów, pieczęci, co wiąże się z kolejnymi nieprzewidywanymi i zbędnymi kosztami, a także niedogodnościami organizacyjnymi dla mieszkańców zwłaszcza, że z uwagi na bardzo szybki i dynamiczny rozwój budownictwa mieszkaniowego Gminy Lubin, realizowany w oparciu o uaktualnione miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego opracowane dla wszystkich sołectw, w ostatnim czasie w intensywny sposób nadawane są nazwy ulicom w poszczególnych miejscowościach:

Zestawienie ilości ulic, którym w latach 2016-2018 nadane lub zmienione zostały nazwy.

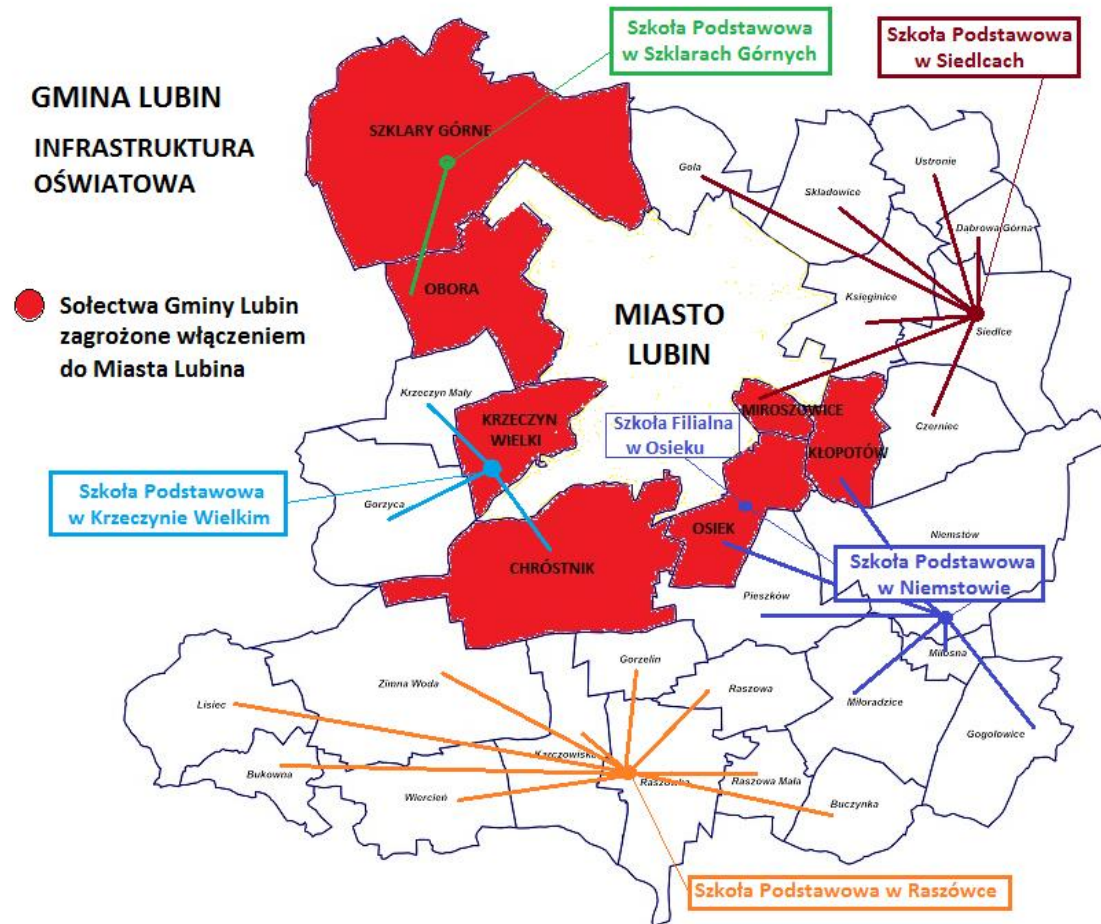
Lp.	Miejscowość	2016 r.	2017 r.	2018 r.	Razem:
1.	Krzeczyn Mały	1	0	1	2
2.	Krzeczyn Wielki	0	4	10	14
3.	Miroszowice	0	6	0	6
4.	Niemstów	0	2	0	2
5.	Obora	1	2	1	4
6.	Osiek	2	1	1	4
7.	Raszówka	0	6 (w tym 3	0	6

			dekomunizacja)		
8.	Siedlce	0	0	2	2
9.	Szklary Górne	1	3	0	4
Sołectwa zagrożone przejęciem przez Miasto Lubin		4	16	12	32
Razem		5	24	15	44

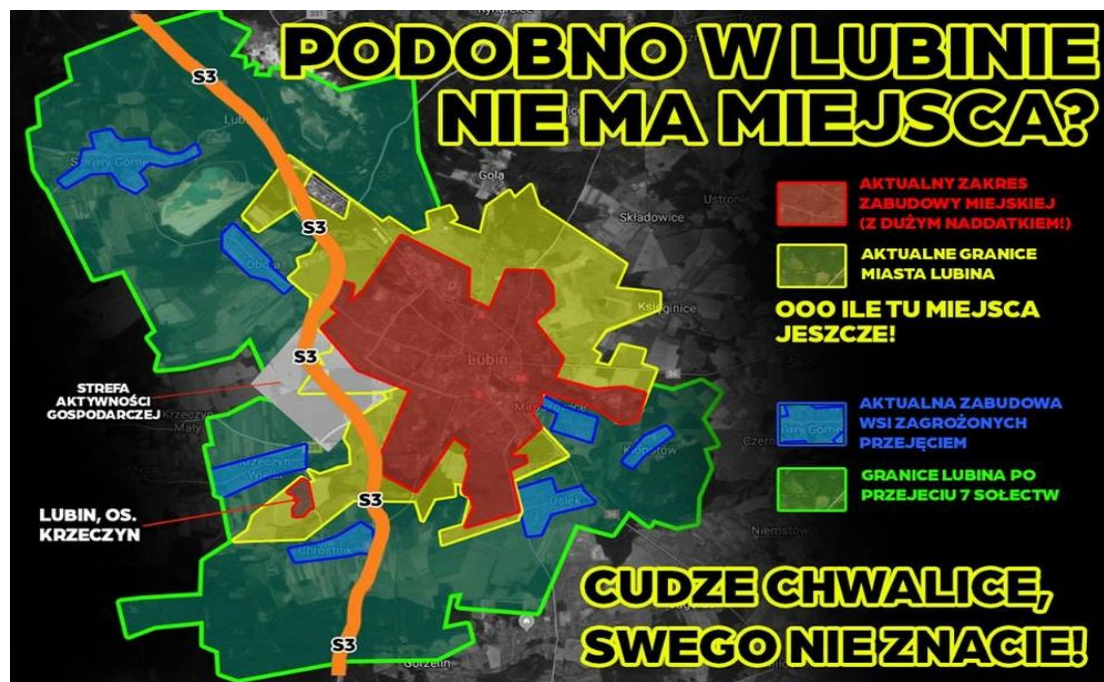
Ponadto w wielu przypadkach nazwy ww. ulic pokrywają się z nazwami istniejącymi w Lubinie (np. ul. Jesionowa, Miedziana, Żłota, Tulipanowa, Makowa, itd.) W sytuacji przejęcia wskazanych sołectw przez Miasto Lubin mieszkańcy będą zmuszeni do kolejnych zmian adresów.

Planowana zmiana granic Miasta Lubin, może również doprowadzić do połączenia placówek oświatowych i w konsekwencji do likwidacji tych mniejszych, znajdujących się w przyłączonych miejscowościach. W szczególności, dotyczy to szkół podstawowych w Krzeczynie Wielkim oraz w Szklarach Górnych, a także szkoły filialnej w Osieku. Ze względu na rozwiniętą sieć szkolnictwa, Miasto Lubin będzie w stanie zaspokoić potrzeby edukacyjne dzieci i młodzieży z terenu obu gmin. Taka sytuacja niesie za sobą niebezpieczeństwo zwolnień nauczycieli i obsługi szkół, a więc mieszkańców znajdujących zatrudnienie w swojej miejscowości. Należy bowiem wskazać, iż włączenie w granice Miasta Lubin miejscowości Miroszowice, Kłopotów oraz Osiek spowoduje, iż do szkół podstawowych w Siedlcach oraz w Niemstowie będzie uczęszczało mniej uczniów. Dodatkowo, należy zauważyć, iż niewątpliwie, likwidacja szkół będzie skutkowałą również zwiększeniem obciążenia dla uczniów i rodziców w wypełnieniu obowiązku szkolnego. Szkoły funkcjonujące na terenie ww. miejscowości spełniają funkcję ośrodków kultury, miejsc integracji społeczności lokalnej, szczególnie widocznej przy organizacji imprez środowiskowych, których w każdej ze szkół jest bardzo wiele. Szkoły te współpracują z różnymi grupami aktywności społecznej działającymi w danej miejscowości: z OSP, Kołami Gospodyń Wiejskich, sołtysem, Radą Sołecką, a także Parafią, potrafiąc aktywnie włączać te podmioty w podejmowane przedsięwzięcia, a także wzajemnie się wspierać oraz się uzupełniać. Infrastruktura oświatowa w Gminie Lubin została przedstawiona na poniższej grafice.

Jednym z kluczowych argumentów, którym posługuje się Prezydent Miasta Lubina forsując swój pomysł zmiany granic, dotyczy rzekomych braków terenów inwestycyjnych w Mieście Lubin. Poniższa grafika ilustruje jak bardzo ww. argument Prezydenta Miasta Lubina nie przystaje do rzeczywistości.

Jak już zostało wskazane w pkt I niniejszej opinii, Miasto Lubin dysponuje setkami hektarów w sąsiedztwie drogi S-3, czy w Małomicach, które mogą zostać wykorzystane pod nowe inwestycje, głównie w związku z brakiem planów zagospodarowania przestrzennego. Są to miejsca zarówno pod inwestycje przemysłowe, możliwe do uzbrojenia na wysokim poziomie, jak i pod budownictwo mieszkaniowe, bez konieczności długich dojazdów. Powyższe prowadzi do wniosku, iż bez wątpienia, komfort życia mieszkańców może być wyższy bez zmiany granic. Tym samym przytoczony przez Prezydenta Miasta Lubina argument o braku terenów inwestycyjnych nie może stanowić usprawiedliwionego powodu tak drastycznej zmiany granic z istotną szkodą po stronie Gminy Lubin zwłaszcza, że - jak to już wcześniej wspomniano - historyczny rozwój miasta Lubina oraz aktualne tendencje nie wskazują na potrzeby rezerw terenowych pod zabudowę poza granicami miasta, szczególnie wobec znacznych niewykorzystanych powierzchni w jego granicach.

Miarodajnym i obiektywnym wskaźnikiem wykorzystania przestrzennego potencjału rozwojowego miast jest gęstość zaludnienia, wyrażana w statystyce liczbą mieszkańców na kilometr kwadratowy powierzchni, co obrazuje tabela poniżej.

Główne miasta województwa dolnośląskiego (dane z 30 czerwca 2017 r.)			
Miejscowość	Powierzchnia [km²]	Liczba mieszkańców	Gęstość zaludnienia [osób/km²]
Wrocław (miasto na prawach powiatu)	292,82	638 tys.	2 180
Lubin (po przyłączeniu części Gminy Lubin)	121,97	ok. 80 tys.	656
Jelenia Góra (miasto na prawach powiatu)	109,22	80 tys.	735
Wałbrzych (miasto na prawach powiatu)	84,70	114 tys.	1 347
Legnica (miasto na prawach powiatu)	56,29	100 tys.	1 785
Lubin (przed przyłączeniem części Gminy Lubin)	40,77	73 tys.	1 789
Głogów	35,11	68 tys.	1 940

Pod tym względem Lubin, z obecną gęstością zaludnienia 1.789 osób/km² plasuje się w czołówce wśród miast województwa dolnośląskiego (7 miejsce). Natomiast, po zamierzonym trzykrotnym zwiększeniu powierzchni Lubina z 40,77 km² do 121,97 km² i zwiększeniu liczby ludności z 73.000 do ok. 80.000 – gęstość zaludnienia spadnie do – 656 osób/km².

Mając na uwadze powyższe, wskazać należy, iż zmiana granic Miasta Lubin, kosztem Gminy Lubin, poprzez wyłączenie z jej obszaru sołectwa Chrótnik, obszaru sołectwa Krzeczyn Wielki, obszaru sołectwa Miroszowice, obszaru sołectwa Osiek, obszaru sołectwa Obora, obszaru sołectwa Szklary Górne oraz obszaru sołectwa Kłopotów i włączenie ich do granic Miasta Lubina, prowadzi niewątpliwie do ograniczenia potencjału Gminy Lubin jako całości oraz pogorszenia sytuacji na terenie wyżej wspomnianych sołectw.

W świetle powyższego, nie powinno budzić wątpliwości, iż zmiana granic Miasta Lubin kosztem Gminy Lubin może doprowadzić do utraty tożsamości, przynależności społecznej mieszkańców Gminy Lubin, opartych między innymi na wieloletnich tradycjach kulturowych oraz roli organów pomocniczych jednostki samorządu terytorialnego w lokalnej społeczności. Przez lata bowiem mieszkańcy tworzyli Gminę, której ostateczny kształt i charakter zawdzięczają wspólnemu wysiłkowi. Inicjatywa Prezydenta Miasta Lubina prowadzi do zniweczenia tego dorobku. Zmiana granic Miasta Lubin kosztem Gminy Lubin deprecjonuje bowiem więzi istniejące między członkami wspólnoty samorządowej.

W świetle powyższego, uznać należy, iż nie mają jakichkolwiek szans na spełnienie kryteria art. 4 ust. 3 i ust. 4 ustawy z dnia 8 marca 1990 roku o samorządzie gminnym (tekst jedn. Dz. U. 2018 roku, poz. 994 z późn. zm.), a co za tym idzie nie ma podstaw do dokonania zmiany granic postulowanych przez Prezydenta Miasta Lubina.

V. Skutki finansowe spowodowane wyłączeniem z obszaru Gminy Lubin obszaru sołectwa Chrótnik, obszaru sołectwa Krzeczyn Wielki, obszaru sołectwa Miroszowice, obszaru sołectwa Osiek, obszaru sołectwa Obora, obszaru sołectwa Szklary Górne oraz obszaru sołectwa Kłopotów.

Jak wynika ze wskazówek Trybunału Konstytucyjnego przedstawionych w pkt I niniejszej opinii, gmina inicjująca postępowanie w sprawie zmiany granic w sposób wystarczający powinna uzasadnić istnienie publicznego interesu lokalnego przemawiającego za zmianą granic, aby następnie doszło do skonfrontowania wagi lokalnego interesu publicznego z konstytucyjnie chronioną wartością stabilizacji stosunków społeczno-terytorialnych danej wspólnoty samorządowej. W sytuacji, gdy Rada Ministrów uzna, że konieczność zmian przeważała, powinna ona dokonać oceny tego, czy ewentualna zmiana nie pogorszy drastycznie sytuacji drugiej gminy, znosząc możliwość jej działania lub istotnie ją ograniczając. W świetle okoliczności faktycznych przedmiotowej sprawy, ze sporządzonych dokumentów oraz analiz w sposób jednoznaczny wynika, iż na skutek ewentualnej zmiany granic Miasta Lubin, sytuacja Gminy Lubin pogorszy się w sposób drastyczny, znosząc możliwość jej dalszego działania w ogóle lub też w najlepszym wypadku istotnie ją ograniczając.

W tym miejscu wskazać należy, iż zdolność wykonywania zadań publicznych uzależniona jest zarówno od aspektów przestrzennych, gospodarczych, jak również od poziomu dochodów własnych danej jednostki samorządu terytorialnego, które w dużej mierze uzależnione są od liczby mieszkańców danej jednostki oraz ich zamożności⁴. W przypadku Gminy Lubin, trzeba mieć na względzie, iż zdolność do efektywnego wykonywania zadań publicznych w znacznej mierze uwarunkowana jest istnieniem na tym obszarze atrakcyjnych inwestycyjnie terenów, stanowiących istotne źródło dochodu Gminy. W tym kontekście wskazać należy, iż proponowana zmiana granic Miasta Lubina, polegająca na wyłączeniu z Gminy Lubin obszaru sołectw : Chrótnik, Krzeczyn Wielki, Miroszowice, Osiek, Obora, Szklary Górne oraz Kłopotów i włączeniu tego obszaru do Miasta Lubina, spowoduje znaczący, bo 46% spadek dochodów Gminy Lubin. Planowane w budżecie Gminy na 2020 rok dochody bieżące na poziomie 86.066.000 zł, w razie ewentualnego wyłączenia wcześniej wspomnianych sołectw z Gminy Lubin, zostałyby uszczuplone o blisko 39.444.266 zł i nie mogłyby być w żaden sposób zastąpione innymi dochodami.

---

⁴ R. Hauser, Z. Niewiadomski (red.), Ustawa o samorządzie gminnym. Komentarz z odniesieniami do ustaw o samorządzie powiatowym i samorządzie województwa, Legalis 2011.

Planowana zmiana granic Miasta Lubina, polegająca na wyłączeniu z Gminy Lubin obszaru sołectwa Chróstnik, obszaru sołectwa Krzeczyn Wielki, obszaru sołectwa Miroszowice, obszaru sołectwa Osiek, obszaru sołectwa Obora, obszaru sołectwa Szklary Górne oraz obszaru sołectwa Kłopotów, spowodowałyby znaczący spadek dochodów Gminy Lubin z tytułu:

- utraconych udziałów w podatku dochodowym od osób fizycznych,
- utraconych udziałów w podatku dochodowym od osób prawnych,
- utraconych podatków i opłat lokalnych,
- utraconej subwencji oświatowej,
- utraconych dotacji na przedszkola i opłaty,
- utraconych dotacji na pomoc społeczną,
- utraconej opłaty za śmieci,
- utraconych udziałów w opłatach środowiskowych,
- zmniejszenia pozostałych dochodów.

Powyższe zostało przedstawione poniżej w tabeli:

Planowane dochody w 2020 roku:	86.066.000 zł
Utracone udziały w podatku dochodowym od osób fizycznych:	12.153.709,00 zł
Utracone udziały w podatku dochodowym od osób prawnych:	64.714,00 zł
Utracone wpływy z tytułu podatków: od nieruchomości, rolnego i leśnego:	13.569.234,00 zł
Utracona subwencja oświatowa:	3.159.715,00 zł
Utracone wpływy z tytułu podatku od środków transportowych:	137.264,00 zł
Utracone dotacje na pomoc społeczną:	3.777.979,00 zł
Utracone dochody w działach gospodarki komunalnej:	2.133.201,00 zł
Utracone udziały w opłacie eksploatacyjnej:	4.448.450,00 zł
SUMA UTRACONYCH DOCHODÓW:	39.444.266 zł
ZMNIJSZENIE DOCHODÓW:	46%

Po przyłączeniu do Miasta Lubin obszaru sołectwa Chróstnik, obszaru sołectwa Krzeczyn Wielki, obszaru sołectwa Miroszowice, obszaru sołectwa Osiek, obszaru sołectwa Obora, obszaru sołectwa Szklary Górne oraz obszaru sołectwa Kłopotów, budżet Gminy Lubin zmaleje z 86.066.000 zł do 46.621.734 zł, a więc zmniejszy się o 39.444.266 zł, tj. o ok. 46%. Jednocześnie kwota długu Gminy Lubin przewyższy jej dochody.

W tym miejscu należy wskazać, iż w 2018 r. dochody własne z 7 sołectw wskazanych do wyłączenia wynosiły ponad 19 mln zł. Stanowiło to 63% całości dochodów Gminy z tytułu podatku od nieruchomości, rolnego, leśnego, podatku od środków transportowych i opłaty eksploatacyjnej.

Łączny ubytek w dochodach własnych po zmianie granic Gminy Lubin

Wyszczególnienie	Dochody w 2018 r.	Udział dochodów z 7 sołectw wskazanych do wyłączenia w 2018 roku	Dochody z 7 sołectw wskazanych do wyłączenia w 2018 roku	Pozostałe sołectwa
Podatek od nieruchomości, rolny i leśny	21 271 813,16	69%	14 580 098,56	6 691 714,60
Podatek od środków transportowych	262 476,00	49%	129 134,00	133 342,00
Opłata eksploatacyjna	8 845 9378,02	50%	4 451 941,22	4 393 995,80
Suma	30 380 226,18	-	19 161 173,77	11 219 052,41

Ubytek tej części dochodów przez Gminę Lubin spowoduje zmniejszenie zakresu swobody w pozyskiwaniu środków finansowych oraz samodzielnego oddziaływania na strukturę dochodów, co odgrywa istotną rolę w aspekcie samodzielności finansowej Gminy.

Z przeprowadzonych na zlecenie Gminy Lubin analiz wynika, że w efekcie zmiany granic Gmina utraci średniorocznie około 40,9 mln zł dochodów, z czego największa część dotyczyć będzie podatków i opłat lokalnych. Zakładając, że Gmina Lubin utraciłaby część swoich terenów w 2020 r., w pierwszym roku dochody własne zmniejszą się o ponad 19,7 mln zł, udziały w podatkach dochodowych od osób fizycznych i osób prawnych o około 12,2 mln zł, natomiast dochody uzupełniające (dotacje i subwencje) o prawie 7,5 mln zł. Spowoduje to spadek dochodów z poziomu kształtującego się w latach 2020 – 2030 średniorocznie na poziomie 92,2 mln zł do poziomu 48,9 mln zł.

Ubytek znacznej części dochodów własnych Gminy Lubin spowoduje również zmianę struktury dochodowej jednostki. Z przeprowadzonej na zlecenie Gminy Lubin analizy wynika, że dochody własne Gminy w latach 2014 – 2019 stanowiły średnio 44% dochodów ogółem, dochody z podatków dochodowych od osób fizycznych i prawnych – 30%, natomiast dotacje i subwencje – 26%. Po zakładanej zmianie granic i utracie części sołectw, które przyczyniają się do generowania znacznej części dochodów własnych Gminy Lubin, struktura ta będzie wynosić 32% dla dochodów własnych, 31% dla udziału w podatkach centralnych i 37% dla dotacji i subwencji. W konsekwencji, spowoduje to zmniejszenie się samodzielności finansowej Gminy Lubin. Oznacza to, że Gmina Lubin ograniczy swój zakres swobody w kształtowaniu dochodów budżetowych i uzależni je od dotacji i subwencji, na których wysokość nie będzie miała wpływu.

Ponadto, Rada Gminy Lubin wskazuje, iż zgodnie z Wieloletnią Prognozą Finansową na lata 2019 – 2030 (wg stanu na 5 lutego 2019 r.) kwota długu kształtuje się na poziomie 35.214.791 zł, zaś całkowita spłata zobowiązań z tytułu kredytów i pożyczek (przy założeniu, że nie dojdzie do zmiany granic) ma nastąpić w 2030 r. Konsekwencją

ewentualnej zmiany granic będzie sytuacja w której w latach 2020 – 2030 dochody bieżące zmniejszą się średniorocznie o 47%, natomiast wydatki bieżące – o 29%. Nieproporcjonalny spadek dochodów bieżących w stosunku do wydatków bieżących spowoduje, że w pierwszym roku prognozy wynik budżetu bieżącego po zmianie granic kształtował się będzie na poziomie ponad -11 mln zł i do 2030 r. spadnie o prawie 800 tys. zł. Taki kształt budżetu bieżącego całkowicie uniemożliwi funkcjonowanie Gminy Lubin. Zgodnie bowiem z art. 242 ust. 2 ustawy o finansach publicznych na koniec roku budżetowego wykonane wydatki bieżące nie mogą być wyższe niż wykonane dochody bieżące powiększone o przychody, o których mowa w art. 217 ust. 2 pkt 5,7 i 8, z zastrzeżeniem ust. 3 i 4.

Rozbieżność pomiędzy utratą dochodów i wydatków Gminy Lubin z powodu zmiany granic skutkująca ujemnym wynikiem budżetu bieżącego wynika z charakterystyki wyłączanych sołectw. Obszary te generują wysokie dochody (46% dochodów całej Gminy Lubin) wynikające z występowania dużej liczby mieszkańców, przedsiębiorców, a także wydobywania złóż naturalnych. Utrata tych terenów spowoduje również zmniejszenie wydatków na oświatę, gospodarkę komunalną, czy transport publiczny, jednak wartość ta nie zrekompensuje całości poniesionych strat. Pomimo tego, że zmniejszy się liczba mieszkańców, przedsiębiorców, a co za tym idzie – również koszty ich obsługi, to zmniejszenie dochodów jakie generują te podmioty dla Gminy Lubin sprawi, że całkowity wynik wyłączenia tych obszarów będzie ujemny.

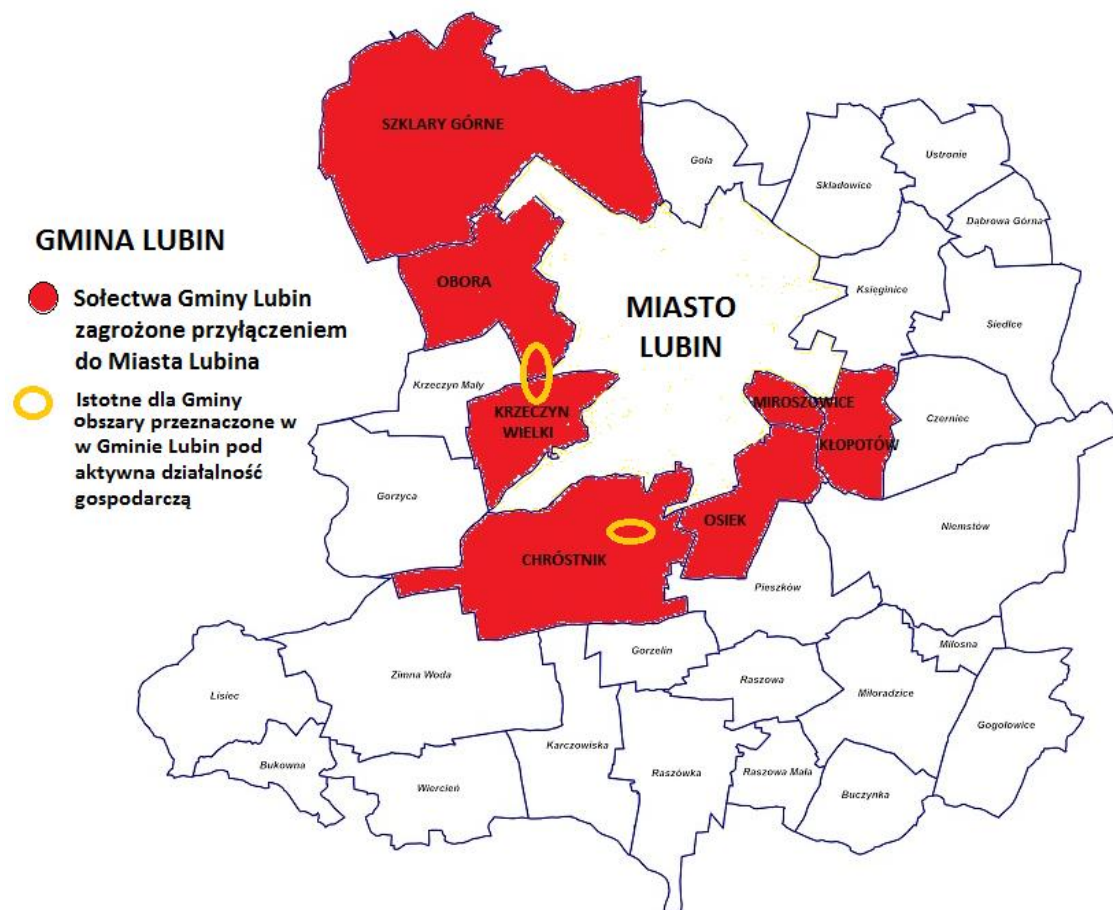
Mając na uwadze powyższe, Rada Gminy Lubin zwraca uwagę, iż wyposażenie Gminy w dochody własne ma charakter ustawowy, lecz zarazem jest gwarantowane konstytucyjnie przez art. 167 ust. 2 Konstytucji RP. Oznacza to prawo podmiotowe gmin do pobierania ustawowo określonych dochodów własnych od podmiotów podatkowych mających miejsce zamieszkania lub siedzibę na terenie gminy lub prawo do wpływów z podatków i opłat w zakresie określonym ustawowo. Tym samym, zmiana granic nie może zdaniem Rady Gminy Lubin prowadzić do pozbawienia lub istotnego ograniczenia zdolności do wykonywania zadań publicznych przez jedną z gmin przez to, że wyłącza jej prawo do przeważającej jej części dochodów własnych.

Włączenie terenów Gminy Lubin do Miasta Lubina spowoduje utratę przez rolników i drobnych przedsiębiorców możliwości korzystania ze szkoleń oraz dofinansowania ze środków zewnętrznych dedykowanych właśnie dla tych beneficjentów – dotyczy to np. Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich, gdyż wiele kierunków wsparcia może dotyczyć tylko gmin wiejskich o ograniczonej liczbie mieszkańców. Co więcej, należy w tym zakresie mieć na uwadze, iż beneficjenci, którzy już otrzymali dofinansowanie będą zagrożeni koniecznością zwrotu pozyskanych środków, gdyż nie zostanie zachowana trwałość projektu. Kolejne problemy mogą być związane z tym, że Koła Łowieckie, zgodnie z prawem nie dokonują szacunków strat na terenach miejskich.

Prezydent Miasta Lubina nie przedstawił w tym zakresie żadnych analiz, opinii, czy ekspertyz. Należy mieć na uwadze, że skutki tych zmian są bardzo znaczące, a co za tym idzie tylko i wyłącznie doniosły publiczny interes lokalny, znajdujący oparcie w wartościach konstytucyjnych, mógłby przemawiać za zmianą granic. Ten jednak nie został w sposób należyty wyeksponowany przez Prezydenta Lubina, który zainicjował proces zmiany granic.

Ewentualna zmiana granic polegająca na włączeniu w granice Miasta Lubina obszaru sołectwa Chrótnik, obszaru sołectwa Krzeczyn Wielki, obszaru sołectwa Miroszowice, obszaru sołectwa Osiek, obszaru sołectwa Obora, obszaru sołectwa Szklary Górne oraz

obszaru sołectwa Kłopotów, będzie skutkowałą utratą przez Gminę Lubin terenów, na których zgodnie z miejscowymi planami zagospodarowania przestrzennego może rozwijać się intensywnie działalność gospodarcza, do których zalicza się m.in.: strefa aktywności gospodarczej zlokalizowana w sołectwach Obora i Krzeczyn Wielki oraz teren zlokalizowany przy węźle drogi S-3 w Chrótniku (istotne dla Gminy obszary przeznaczone pod aktywna działalność gospodarczą).

Ponadto zmiana granic polegająca na włączeniu w granice Miasta Lubina obszaru sołectw Chrótnik, Krzeczyn Wielki, Miroszowice, Osiek, Obora, Szklary Górne oraz Kłopotów, spowoduje także, iż ww. miejscowości utracą środki pochodzące z funduszu sołectkiego. Należy bowiem wskazać, iż w latach 2010-2019 Gmina Lubin ww. miejscowościom przekazała w ramach funduszu sołectkiego kwotę 2.215.972,71 zł, co daje 31,8% wszystkich środków przyznanych w ramach funduszu sołectkiego w ww. okresie.

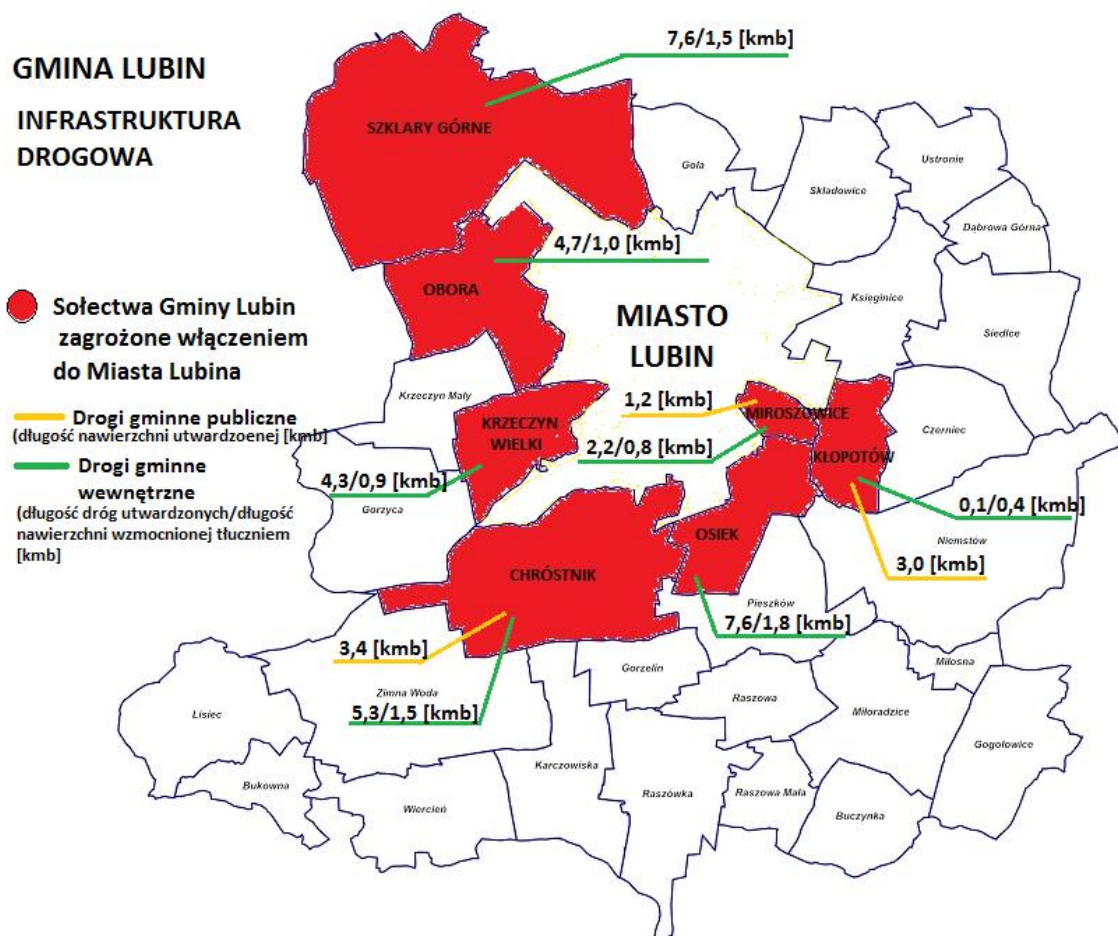
Wysokość funduszu sołectkiego w miejscowościach Gminy Lubin zagrożonych przyłączeniem do Miasta Lubina w latach 2010-2019								
Miejscowość	Suma 2010-2014	Rok 2015	Rok 2016	Rok 2017	Rok 2018	Rok 2019	Suma 2010-2019	%
Chrótnik	162 160,36	36 027,30	38 445,10	41 762,20	47 217,10	50 948,70	376 560,76	31,8
Kłopotów	49 443,33	11 492,71	12 648,44	13 614,48	15 439,99	16 609,28	119 248,23	
Krzeczyn Wielki	153 688,03	36 027,30	38 445,10	41 762,20	47 217,10	50 948,70	368 088,43	
Miroszowice	86 467,92	21 652,41	24 105,08	26 853,09	29 841,21	33 473,30	222 393,01	
Obora	162 160,36	36 027,30	38 445,10	41 762,20	47 217,10	50 948,70	376 560,76	
Szklary Górne								

Osiek	162 160,36	36 027,30	38 445,10	41 762,20	47 217,10	50 948,70	376 560,76	
Szklary Górne	162 160,36	36 027,30	38 445,10	41 762,20	47 217,10	50 948,70	376 560,76	
Razem 7 miejscowości	938 240,72	213 281,62	228 979,02	249 278,57	281 366,7	304 826,08	2 215 972,71	
OGÓLEM GMINA LUBIN	2 941 034,49	668 558,61	721 576,08	783 083,01	888 814,69	964 153,20	6 967 220,08	100

Ponadto należy również wskazać, iż zmiana granic Miasta Lubin, kosztem Gminy Lubin, poprzez wyłączenie z jej obszaru sołectw Chróstnik, Krzeczyn Wielki, Miroszowice, Osiek, Obora, Szklary Górne oraz Kłopotów i włączenie ich do granic Miasta Lubin, spowodowałaby również, iż Gmina Lubin utraci środki trwałe o zewidencjonowanej wartości brutto **107.913.386,34 zł**.

W wyniku ewentualnej zmiany granic Gmina Lubin utraci następującą infrastrukturę drogową, znajdującą się na terenie 7 sołectw objętych wnioskiem:

- 7,6 kilometrów bieżących dróg gminnych publicznych,
- 31,8 kilometrów bieżących dróg wewnętrznych utwardzonych,
- 7,9 kilometrów bieżących dróg wewnętrznych tłuczniowych.

Poniżej w tabeli przedstawiono tylko wybrane środki trwałe, które Gmina Lubin utraci w wyniku ewentualnej zmiany granic.

	Sołectwo Chróstnik	Sołectwo Krzeczyn Wielki	Sołectwo Kłopotów	Sołectwo Miroszowice	Sołectwo Obora	Sołectwo Osiek	Sołectwo Szkлары Górne
Środek trwały	Wartość brutto środka trwałego [zł]						
Grunty orne	92 104,93	44 723,29	88 866,64	142 855,8	21 772,7	298 572,9	124 737,02
Łąki trwałe	-	12 361,69	635	-	4 144,49	194,93	-
Pastwiska trwałe	1 310	670	8 004,7	12 956,2	21 419,16	987,43	122 038,99
Grunty rolne zabudowane	9 800	191,11	2 451,88	81 645,92	2 890	980	8 411,18
Grunty pod stawami	-	-	-	-	-	-	18 821
Nieużytki	-	-	-	14 000	1 954,33	1 682,75	-
Grunty zadrzewione i zakrzewione na użytkach rolnych	-	-	-	-	-	-	44 818,38
Grunty zadrzewione i zakrzewione	-	-	-	-	1 323,9	-	12 955,13 zł
Lasy	-	2 637,13	-	-	-	722,24	-
Tereny mieszkaniowe	-	600	-	-	-	27 069,82	19 637,45
Grunty pod rowami	110	-	-	-	488	42,97	8 461,27
Tereny przemysłowe	40 758,16	-	-	6 851,52	6 786,66 zł	1 552,08 zł	14 422,35
Inne tereny zabudowane	399,03 zł	177 614,89	240	4 016,70	318 191,84	1 640 042,88	432 022,41
Zurbanizowane tereny niezabudowane lub w trakcie zabudowy	64 303,30	2 000	-	3 363	-	-	-
Tereny rekreacyjno- wypoczynkowe	2 769,91	367 134,58	2 470	-	2 844,72	6 093,94	308 716,59
Użytki kopalne	-	-	-	-	1 176	-	-
Drogi	347 410,69	297 308,43	18 142,58	333 644,68	542 734,67	1 112 731,37	2 077 033,28
Grunty pod wodami powierzchniowymi stojącymi	-	-	-	-	-	312,51	-
Grunty pod wodami powierzchniowymi płynącymi	-	-	-	-	-	-	29,48
Tereny kolejowe	-	-	-	-	647 693,32	-	-
Budynki transportu i łączności	-	-	-	4 000	-	-	-
Zbiorniki, silosy i budynki magazynowe	7 988 000	-	-	-	-	-	-
Budynki szpitali i zakładów opieki zdrowotnej	-	-	-	-	-	-	732 336,55
Budynki oświaty, nauki i kultury oraz budynki sportowe	1 106 794	5 881 000,88	510 450,04	784 282,64	2 234 179,49	3 988 553,93	2 480 936,41

Pozostałe budynki niemieszkalne	1 265 014,71	54 980,74	14 271	68 777,3	219 185,02	16 006,75 zł	623 030,00
Budynki mieszkalne	-	1 120,16	-	-	-	88 765,96	26 038,57
Rurociągi, linie telekomunikacyjne i elektroenergetyczne, przesyłowe	52 456,58 zł	52 456,57	-	52 456,57	385 769,84	52 456,57	52 456,57
Rurociągi sieci rozdzielczej oraz linie telekomunikacyjne i elektroenergetyczne, rozdzielcze	5 335 573,35	8 703 577,72	1 095 553,49	2 093 410,7	10 891 308	6 535 557,45	6 422 995,66
Autostrady, drogi ekspresowe, ulice i drogi pozostałe	3 704 622,61	1 089 011,19	39 463,41	3 062 956,83	4 423 992,77	5 643 309,64	4 799 443,62
Budowle sportowe i rekreacyjne	808 541,72	15 970,94	974 363,42	341 199,7	642 825,82	641 865,06	932 269,97
Pozostałe obiekty inżynierii lądowej i wodnej, gdzie indziej niesklasyfikowane	4 313,42	3 900	1 250	3 900	12 357,57	50 013,57	860 982,67
Zespoły prądowórcze z silnikami parowymi tłokowymi	-	1 717,35	-	-	-	-	-
SUMA [zł]:	20 824 282,41	16 709 476,67	2 756 162,16	7 010 317,56	20 383 038,30	20 107 514,75	20 122 594,55

VI. Podsumowanie.

Mając na uwadze powyższą argumentację wskazaną w pkt. I – V niniejszej opinii, Rada Gminy Lubin stoi na stanowisku, iż przedstawione przez Prezydenta Miasta Lubina argumenty stanowiące przyczynę zmian granic, nie przemawiają za istnieniem publicznego interesu lokalnego, który znajdowałby oparcie w wartościach konstytucyjnych. Diagnoza taka nie jest tylko i wyłącznie rezultatem subiektywnych spostrzeżeń ze strony Rady Gminy Lubin. Wyraziły je także następujące gremia :

- Dolnośląski Zarząd Wojewódzki PSL (pismo z dnia 15.02.2019 r.)
- Uczestnicy III Forum Rolniczego Gminy Lubin z dnia 13.03.2019 r.,
- Związek Gmin Wiejskich Rzeczypospolitej Polskiej (pismo z dnia 14.03.2019 r.),
- Radni Miejscy „Prawa i Sprawiedliwości w Lubinie”,
- Radni Powiatowi „Prawa i Sprawiedliwości w Lubinie,
- Komisja Międzyzakładowa NSZZ „Solidarność” Pracowników Oświaty i Wychowania,
- Poseł na Sejm Rzeczypospolitej Polskiej – Pan Krzysztof Kubów.

Podkreślić należy, iż także znaczna część mieszkańców miasta Lubina przeciwna jest dzieleniu Gminy Lubin i włączeniu do miasta siedmiu jej sołectw. Pod listami przeciwko odłączeniu sołectw Chrótnik, Kłopotów, Krzeczyn Wielki, Miroszowice, Obora, Osiek i Szklary Górne od Gminy Lubin i włączeniu ich w granice administracyjne Miasta Lubin podpisała się znaczna liczba mieszkańców Lubina.

Powyższe stanowiska są dowodem na to, iż to nie tylko Gmina Lubin, ale także i inne podmioty oraz sami mieszkańcy Lubina, nie dostrzegają istnienia ważnego publicznego interesu lokalnego, który przemawiałby za zasadnością zmian dotychczasowych granic Gminy Lubin. Oznacza to, iż wbrew wymogom sformułowanym w dorobku orzecznictwa Trybunału Konstytucyjnego, nie istnieją w tym zakresie obiektywne, usprawiedliwione powody zmiany dotychczasowych granic, które znajdowałyby swoje oparcie w wartościach konstytucyjnie chronionych.

Poważne wątpliwości budzi, czy projektowana zmiana granic Miasta Lubin opiera się na dogłębnych analizach uwzględniających skutki realizacji tej koncepcji w kontekście celowościowym, ekonomicznym i społecznym. Zachowania dotychczasowej struktury terytorialnej i osobowej Gminy Lubin oczekują przede wszystkim jej mieszkańcy, którzy nie widzą aktualnie żadnych korzyści i perspektyw płynących z włączenia obszaru sołectwa Chróśtnik, obszaru sołectwa Krzeczyn Wielki, obszaru sołectwa Miroszowice, obszaru sołectwa Osiek, obszaru sołectwa Obora, obszaru sołectwa Szklary Górne oraz obszaru sołectwa Kłopotów do Miasta Lubin.

Wystąpienie przez władze Miasta Lubina z wnioskiem w sprawie zmiany granic Miasta Lubin, polegającej na wyłączeniu obszaru sołectwa Chróśtnik, obszaru sołectwa Krzeczyn Wielki, obszaru sołectwa Miroszowice, obszaru sołectwa Osiek, obszaru sołectwa Obora, obszaru sołectwa Szklary Górne oraz obszaru sołectwa Kłopotów z granic Gminy Lubin i włączenia ich do granic Miasta Lubin jest jawnym wyrazem nie przestrzegania zasad demokracji, na których winno opierać się społeczeństwo obywatelskie, a przede wszystkim ostentacyjnym lekceważeniem i nie liczeniem się z głosami mieszkańców naszej wspólnoty, która w sposób jednoznaczny sprzeciwiła się planowanej zmianie granic Miasta Lubin. Głos mieszkańców Gminy Lubin wyrażony w przeprowadzonych konsultacjach społecznych jest w świetle definicji „demokracji”, oznaczającej rządy większości z poszanowaniem praw mniejszości, jednoznaczny – jako pełnoprawni obywatele Rzeczypospolitej, oczekują wykonania wskazań ustawodawcy zawartych w ustawie z dnia 8 marca 1990 roku o samorządzie gminnym (tekst jedn. Dz. U. z 2018 roku, poz. 994 z późn. zm.), zapisanych w art. 4, stanowiących że gmina powinna być terytorium jednorodnym „ze względu na układ osadniczy i przestrzenny, uwzględniający więzi społeczne, gospodarcze i kulturowe oraz zapewniający zdolność wykonywania zadań publicznych”. Włączenie zaś obszaru sołectwa Chróśtnik, obszaru sołectwa Krzeczyn Wielki, obszaru sołectwa Miroszowice, obszaru sołectwa Osiek, obszaru sołectwa Obora, obszaru sołectwa Szklary Górne oraz obszaru sołectwa Kłopotów do Miasta Lubin byłoby, w świetle przedstawionych powyżej rozważań, ewidentnym tego zaprzeczeniem. Miasto, które miałyby powstać w nowych granicach nie zapewni bowiem rozwoju ani nie spełni potrzeb mieszkańców, a także nie zagwarantuje zainteresowania i przychylności Prezydenta Miasta Lubina. Będzie sztucznym tworem, który według ustawy nie powinien mieć jakiegokolwiek racji bytu. W takiej sytuacji, nowy podział administracyjny będzie zawsze prowadził do sporów i waśni między mieszkańcami.

W tym miejscu warto również przywołać pogląd wyrażony przez Trybunał Konstytucyjny w wyroku z dnia 26 lutego 2003 r. (K 30/02), zgodnie z którym: „*W myśl art. 15 ust. 2 Konstytucji dokonanie zasadniczego podziału terytorialnego państwa i zasadnicze zmiany tego podziału następować powinny m.in. z uwzględnieniem owych więzi, łączących mające powstać, istniejące lub likwidowane wspólnoty samorządowe. Istnienia owych więzi społecznych i kulturowych najbardziej świadomi są sami mieszkańcy i ich głos powinien być uwzględniony, by decyzja nie była arbitralna. Głos*

*ten winien być uwzględniany przed ostatecznym nadaniem kształtu legislacyjnego zasadniczemu podziałowi terytorialnemu kraju. Wprawdzie, Konstytucja nie wyklucza, iż wypowiedzi w przedmiocie owych więzi mogą być dokonywane za pośrednictwem umocowanych organów samorządu terytorialnego, jednak ze względu na to, iż przedmiotem tych wypowiedzi są odczucia wewnętrzne mieszkańców, co do tego, czy czują się połączeni więzami społecznymi i kulturowymi z innymi współmieszkańcami - materia rozstrzygnięcia bardziej nadaje się do wypowiedzi osobistej i bezpośredniej (...) Zasadniczy podział terytorialny kraju i zasadnicze zmiany tego podziału to pojęcia, które mają wymiar ogólnopaństwowy. Jednak nie tylko. Z punktu bowiem widzenia więzi i odczuć mieszkańców, likwidacja danej jednostki (jej zniesienie) jawi się jako zmiana zasadnicza (...) **Dokonywanie zasadniczych zmian podziału terytorialnego kraju w drodze ustawowej bez uprzedniego uwzględnienia głosów mieszkańców wspólnot, których te zmiany dotyczą, miałyby cechę arbitralności. W systemie politycznym musi istnieć należne miejsce dla woli mieszkańców i ich stanowiska**”.*

Jak zaś wskazał Wojewoda Podkarpacki w opinii z dnia 26 kwietnia 2012 roku dotyczącej wniosku w sprawie zmiany w podziale terytorialnym **„W sprawie spornej między gminami, niezmiernie istotne są opinie społeczności lokalnych. Pomimo iż nie mają bezwzględnie wiążącego charakteru, na ich podstawie można odczytać nie tylko wolę podjęcia określonych działań przez gminę, ale także, co jest równie istotne, zainteresowanie mieszkańców danym problemem”**. Jednocześnie, wskazać należy, iż wyniki przeprowadzonych konsultacji społecznych, wykazujące brak poparcia dla wnioskowanych zmian granic jednostek samorządu terytorialnego stanowiły dotychczas element determinujący rekomendację do negatywnego rozpatrzenia wniosków w sprawie zmiany granic, czemu dano wyraz w uzasadnieniu projektu rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 28 lipca 2009 roku w sprawie utworzenia, ustalenia granic i nazw gmin oraz siedzib ich władz, ustalenia granic niektórych miast oraz nadania niektórym miejscowościom statusu miasta (Dz. U. z 2009 roku Nr 120, poz. 1000). Podobnie w uzasadnieniu projektu rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 26 lipca 2005 roku w sprawie utworzenia, ustalenia granic i nazw gmin oraz siedzib ich władz, ustalenia granic niektórych miast oraz nadania niektórym miejscowościom statusu miasta (Dz. U. z 2005 roku Nr 141, poz. 1185), za jedną z przyczyn zgłoszenia wniosku rekomendowanego do negatywnego rozpatrzenia w odniesieniu do zmiany granic uznano: **„konsultacje przeprowadzone na terenie poszczególnych sołectw w sposób jednoznaczny wskazują na kategoriyczny sprzeciw mieszkańców tych terenów odnośnie przeprowadzenia przedmiotowej zmiany granic”**.

Władze Miasta Lubin doskonale zdają sobie sprawę z tego, iż mieszkańcy Gminy Lubin wyrażają negatywne stanowisko w kwestii wyłączenia obszaru sołectwa Chrótnik, obszaru sołectwa Krzeczyn Wielki, obszaru sołectwa Miroszowice, obszaru sołectwa Osiek, obszaru sołectwa Obora, obszaru sołectwa Szklary Górne oraz obszaru sołectwa Kłopotów z granic Gminy Lubin i włączenia ich do granic Miasta Lubin. Dlatego też rzeczą zupełnie niezrozumiałą jest podjęta przez władze Miasta Lubin próba realizacji jakiejś bliżej nieokreślonej utopijnej idei większego Lubina. Tym bardziej, iż przedstawiony przez władze Lubina projekt zmiany granic Miasta od strony merytorycznej cechuje zupełne nieprzygotowanie. Koncepcja większego Lubina stanowi ideę niepopartą żadnymi starannymi analizami, ekspertyzami, studiami, raportami, czy innymi dokumentami, które mogłyby uzasadnić decyzję o zmianie granic Miasta Lubin. Analogiczny problem został dostrzeżony w opinii Wojewody Podkarpackiego z dnia 24 kwietnia 2013 roku dotyczącej wniosku w sprawie zmiany w podziale terytorialnym, w której wskazano, iż **„W odniesieniu do propozycji przyłączenia do miasta Rzeszowa**

gminy Trzebownik występują istotne wątpliwości, czy projekt ten opiera się na dogłębnych analizach, studiach lub innych opracowaniach uwzględniających skutki realizacji takiej koncepcji w kontekście celowościowym, ekonomicznym i społecznym". Takie same wątpliwości podzielił Wojewoda Podkarpacki w opinii z dnia 29 kwietnia 2015 roku dotyczącej wniosku w sprawie zmiany w podziale terytorialnym.

Władze Miasta Lubin ograniczyły się faktycznie wyłącznie do podjęcia decyzji o zmianie granic Miasta. Mieszkańcom Gminy Lubin nie przedstawiono zaś jakiegokolwiek analizy strat i korzyści. Koronnym zaś argumentem ze strony Miasta jest konieczność pozyskania nowych terenów inwestycyjnych oraz stworzenia silnej stolicy województwa. Takie motywy zmiany granic Miasta Lubin rażą swoją groteskowością i w żadnym razie nie przekonują mieszkańców Gminy Lubin, czemu dali jednoznacznie wyraz w konsultacjach społecznych. Kwestia strat i korzyści, które można osiągnąć w wyniku planowanych zmian granic administracyjnych jednostek samorządu terytorialnego jest zaś istotnym elementem podlegającym analizie w toku prowadzonej procedury zmian granic. Podlegała ona badaniu również w opinii Wojewody Podkarpackiego z dnia 24 kwietnia 2013 roku dotyczącej wniosku w sprawie zmiany w podziale, w której wskazano, iż **„Z przedstawionego wniosku nie wynikają jednoznacznie mocne argumenty za przyłączeniem wnioskowanych sołectw do miasta. Wniosek nie wykazuje znaczących korzyści, jakie miasto osiągnie po przyłączeniu tych miejscowości, oprócz powiększenia obszarowego, mającego znaczenia dla pozyskania nowych terenów inwestycyjnych, włączenia portu lotniczego w granice miasta oraz wzmocnienia funkcji metropolii (zwiększenie powierzchni i liczby mieszkańców miast)**". Zagadnienie to zostało też podniesione w opinii Wojewody Podkarpackiego z dnia 26 kwietnia 2012 roku dotyczącej wniosku w sprawie zmiany w podziale terytorialnym, w której podkreślono, iż **„Dodatkowo – jak w przypadku obecnie złożonej propozycji – zauważalny jest brak wykazania istotnych argumentów potwierdzających, że tereny położone w sąsiednich gminach mają dla miasta znaczenie strategiczne. Przedstawione korzyści, jakie miasto osiągnie po ich przyłączeniu, nie są wystarczająco uwidocznione, a ich ogólność sprawia, że pojawią się wątpliwości, w jaki sposób mogą przyczynić się do wzmocnienia rangi Rzeszowa**".

Jak wynika z powyższego, działania władz Lubina nie znajdują uzasadnienia w rozstrzygnięciach Rady Ministrów, która od dłuższego czasu konsekwentnie odmawia dokonywania zmiany granic administracyjnych jednostek samorządu terytorialnego. W ostatnim czasie daje się zauważyć wiele pozytywnych zmian w jakości pracy Rady Ministrów, w szczególności zaś w postaci działań pozwalających przywrócić właściwe znaczenie głosu społeczeństw lokalnych, co znalazło najpełniejszy wyraz w rozporządzeniu Rady Ministrów z dnia 28 grudnia 2015 roku uchylającym rozporządzenie w sprawie utworzenia gminy Szczawa i gminy Grabówka (Dz. U. z 2015 roku, poz. 2312).

Jako radni, będący przedstawicielami wspólnoty samorządowej, zdecydowanie jesteśmy przeciwni dążeniom wzmocnienia jednej jednostki samorządu terytorialnego kosztem innych. Archaiczne podejście heliocentryczne, w którym występuje wyraźna przewaga jednego centrum nad innymi, stoi w niezaprzeczalnej sprzeczności do realizowanej polityki regionalnej i przestrzennej Unii Europejskiej. Policentryczność rozwoju przestrzeni europejskiej jest jednym z podstawowych założeń polityki rozwojowej wyrażonych w ustanowionych dokumentach Unii Europejskiej i realizowanych w powiązaniu z tymi dokumentami programach i projektach. Szczególne znaczenie ma tu dokument Europejska Perspektywa Rozwoju Przestrzennego (ESDP – European Spatial

Development Perspective). Stanowi on wytyczne dla kształtowania zrównoważonego rozwoju przestrzeni europejskiej, opartego na policentrycznym rozwoju obszarów funkcjonalnych oraz kształtowaniu właściwych relacji między obszarami miejskimi i wiejskimi.

Zadaniem unijnej polityki regionalnej jest niwelowanie asymetrii w rozwoju regionalnym, sprzyjanie racjonalnemu przekazywaniu środków finansowych z budżetu UE regionom, które wymagają solidnej pomocy. Można więc stwierdzić, że głównym celem polityki regionalnej UE jest ciągłe dążenie do niwelowania różnic występujących pomiędzy poszczególnymi regionami oraz usunięcie opóźnień rozwojowych mniej uprzywilejowanych regionów. Nie jest nim natomiast wzmacnianie gospodarcze i administracyjne dominującej gospodarczo, ekonomicznie i społecznie wybranej jednostki terytorialnej.

Takie podejście umożliwia rozwój regionów, w których interwencje są najbardziej pożądane. Dzięki temu uwzględniane są zróżnicowane potrzeby poszczególnych jednostek samorządu terytorialnego stanowiących obszar funkcjonalny miasta wojewódzkiego, a rozwój całego obszaru skutkuje rozwojem całego regionu.

Europejski Fundusz Rozwoju Regionalnego (EFRR) wspiera zrównoważony rozwój całych miejskich obszarów funkcjonalnych w ramach zintegrowanych strategii służących rozwiązywaniu problemów gospodarczych, środowiskowych, klimatycznych, demograficznych i społecznych, przed jakimi stoją te obszary (art. 7 rozporządzenia 1301/13 w sprawie EFRR). Wyzwania stojące przed obszarami miejskimi są ze sobą powiązane, a sukces w rozwoju obszarów miejskich można osiągnąć jedynie przez zintegrowane podejście do tego zagadnienia. Poprzez współpracę i partnerskie podejście do rozwiązywania problemów.

Załączniki:

- 1) *„Analiza w zakresie zmiany granic Gminy Lubin polegającej na włączeniu części obszarów do terytorium Miasta Lubina”.*
- 2) *„Opinia urbanistyczna w zakresie spełniania przesłanek wynikających z art. 4 ust. 3 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2018 poz. 994 ze zm.) w związku z podjętą Uchwałą Nr II/17/2018 Rady Miejskiej w Lubinie z dnia 19 grudnia 2018 r. w sprawie zmiany granic Gminy Miejskiej Lubin oraz przeprowadzenia konsultacji”*
- 3) *Uchwały Zebrań Wiejskich poszczególnych sołectw Gminy Lubin w sprawie protestu przeciwko włączeniu do terytorium Miasta Lubina części obszaru Gminy Lubin (31 egz.)*
- 4) *Apel Sołtysów Gminy Lubin z dnia 12.03.2019 r.*
- 5) *Apel III Forum Rolniczego z dnia 13.03.2019 r.*
- 6) *List poparcia dla Wójta Gminy Lubin od PSL Dolnośląski Zarząd Wojewódzki z dnia 15.02.2019 r.*
- 7) *Apel mieszkańców sołectw zagrożonych przejęciem przez Miasto Lubin do prezydenta Miasta Lubina z dnia 15.03.2019 r.*
- 8) *Apel mieszkańców pozostałych 24 sołectw Gminy Lubin do prezydenta Miasta Lubina z dnia 15.03.2019 r.*
- 9) *Apel Związku Gmin Wiejskich Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 14.03.2019 r.*
- 10) *Apel Radnych Miejskich „Prawa i Sprawiedliwości w Lubinie”,*
- 11) *Apel Radnych Powiatowych „Prawa i Sprawiedliwości w Lubinie”.*

- 12) *Apel Komisji Międzyzakładowej NSZZ „Solidarność” Pracowników Oświaty i Wychowania,*
- 13) *Stanowisko w sprawie podziału Gminy Lubin – Posła na Sejm Rzeczypospolitej Polskiej – Pana Krzysztofa Kubów*